

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансів

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Державний аудит у сфері спорту»

Студентки 2 курсу, 6 групи,
спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціалізації «Державний аудит»

Гаврилук Анастасії
Юріївни

Науковий керівник
д.е.н., професор,
відмінник освіти України

Волосович Світлана
Василівна

Керівник освітньо-професійної програми
к.е.н., доцент

Маркуц Юлія
Ігорівна

Завідувач кафедри фінансів,
д.е.н., професор,
заслужений діяч науки і техніки України

Чугунов Ігор Якович

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ У СФЕРІ СПОРТУ	6
1.1. Економічна сутність державного аудиту в сфері спорту	6
1.2. Зарубіжний досвід проведення державного аудиту в сфері спорту	11
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ СТАНУ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ У СФЕРІ СПОРТУ В УКРАЇНІ	16
2.1. Особливості проведення державного фінансового аудиту в сфері спорту у Україні	16
2.2. Роль аудиту ефективності використання коштів державного бюджету в сфері спорту.....	27
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ У СФЕРІ СПОРТУ В УКРАЇНІ	38
3.1. Пріоритетні напрями проведення державного аудиту в сфері послуг у Україні	38
3.2. Оптимізація державного аудиту в сфері спорту.....	46
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	58
ДОДАТКИ	63

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки почалася розбудова незалежної, демократичної і правової країни, котра пов'язана з удосконаленням механізмів державного управління. Під час проведення демократизації суспільства, реалізації політичних й соціально-політичних перетворень в Україні проводяться заходи щодо поступового переходу державного управління до рівня європейських стандартів. В умовах стабільного розвитку національної економіки, підвищення надходжень до державного і місцевого бюджетів, зростання виділеної частки бюджетних коштів на задоволення потреб суспільства й зокрема в сфері спорту, набуває актуальності державний фінансовий контроль видатків бюджетів. Це зумовлює потребу у зміні існуючої у Україні системи державного контролю, великого значення при даному набуває питання вдосконалення і розвитку такої форми контролю у державному управлінні, як державний аудит. Отже, тема дослідження на нині є актуальною.

Проблемам державного фінансового контролю й аудиту в Україні присвячені праці таких українських вчених, як: С.В. Бардаш, М.Т. Білухи, Н.І. Дорош, Є.М. Мних, О.І. Петрика, І.В. Пилипенка, В.Я. Савченка, М.Г. Чумаченка і ін. Створення та розвиток державного аудиту у Україні є предметом дослідження таких вчених, як: А.О. Асанов, І.С. Левицька, А.В. Мамишев, Н.І. Рубан, Федосов, І.Л. Чугунов і інші. Аналізуючи науковий внесок цих вчених, потрібно відзначити, що науково-методична база державного аудиту саме у сфері спорту не повною мірою розкрита й потребує подальшого поглиблення й доповнення.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є дослідження теоретико-методологічних і практичних аспектів державного аудиту у сфері спорту і пошук шляхів його вдосконалення.

Задля досягнення поставленої у роботі мети потрібно вирішити наступні завдання:

- розкрити економічну сутність державного аудиту в сфері спорту;
- вивчити зарубіжний досвід проведення державного аудиту в сфері спорту;
- розглянути особливості проведення державного фінансового аудиту в сфері спорту у Україні;
- розкрити роль аудиту ефективності використання коштів державного бюджету в сфері спорту;
- розглянути пріоритетні напрями проведення державного аудиту в сфері послуг у Україні;
- обґрунтувати шляхи оптимізації державного аудиту в сфері спорту.

Об'єктом дослідження є держаний аудит в сфері спорту.

Предметом дослідження є економічні відносини, що виникають при здійсненні державного аудиту у сфері спорту.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є економічна теорія і діалектичний метод пізнання економічних явищ й процесів. У роботі застосовувалися такі методи: порівняння і логічного узагальнення – задля розкриття сутності державного аудиту; аналітичний метод – задля дослідження особливостей проведення державного фінансового аудиту в сфері спорту у Україні; розроблення методичного підходу до визначення шляхів вдосконалення державного аудиту у сфері спорту.

Наукові результати проведеного дослідження полягають у узагальненні й систематизації теоретико-методологічних підходів до державного аудиту у сфері спорту і розробці шляхів його вдосконалення.

Інформаційною базою дослідження виступають законодавчі і нормативні документи, статистичні дані Державної служби статистики України і Міністерства фінансів України, монографії і статті зарубіжних й вітчизняних авторів, автореферати кандидатських дисертацій, підручники і навчальні посібники, ресурси мережі Інтернет з проблематики державного аудиту у сфері спорту.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у розробці пропозицій щодо удосконалення державного аудиту у сфері спорту. Результати роботи можуть бути використанні при проведенні державного аудиту у сфері спорту.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо удосконалення державного аудиту у сфері спорту в Україні.

Структура дослідження. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел і додатків.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ У СФЕРІ СПОРТУ

1.1. Економічна сутність державного аудиту в сфері спорту

Розвиток аудиту у Україні розпочався зі прийняттям Закону України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 року № 3125, котрий визначав поняття аудиту як «... перевірку даних бухгалтерського обліку й показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою визначення незалежної думки аудитора про її достовірність у усіх суттєвих аспектах і відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку чи інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) відповідно до зі вимогами користувачів» [29].

Водночас, М. Білуха визначає аудит як «...одну з організаційних форм економічного контролю у Україні, називаючи його незалежним аудиторським контролем, й стверджує, що він здійснюється не тільки незалежними аудиторами, а та підрозділами державних податкових і контрольно-ревізійних служб; а так само як форму фінансово-господарського контролю, котрий здійснюється незалежними спеціалізованими аудиторськими фірмами» [3, с. 56].

В. Дереконь також розглядає аудит як «...Базову форму фінансового контролю, виділяючи при даному такі його складові, як державний аудит (проводиться державними органами, уповноваженими на здійснення аудиту) і недержавний аудит (здійснюється аудиторськими фірмами (аудиторами)» [10, с. 123].

Державний аудит, на відміну від фінансового контролю, представляє собою незалежний вид аудиту, котрий не може проводитись суб'єктами, підпорядкованими органам виконавчої влади, що здійснюють управління суспільними ресурсами, так як це є порушенням Базових принципів діяльності аудитора: незалежності і об'єктивності.

На практиці сутність державного аудиту проявляється через його

функції. Позаяк державний аудит виконує особливу місію у суспільстві, то його Базовою функцією є забезпечення транспарентності системи державного управління. Розкриватись ця функція буде за допомогою інших (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Основні функції державного аудиту

Назва функції	Зміст функції
Контрольна	Перевірка формування, розподілу й використання суспільних ресурсів відповідно до конституційних норм, попередження можливих помилок й неправомірних дій, що перешкоджають розвитку суспільства, захист публічних інтересів в раціональному використанні суспільних ресурсів
Інформаційно-аналітична	Інформування громадськості про достовірність відомостей щодо управління суспільними ресурсами, збирання, обробка і оцінка регулярної аналітичної і оглядової інформації з найважливіших питань державного управління, підготовка аналітичних матеріалів з актуальних проблем стану й розвитку системи державного управління з метою прийняття відповідних управлінських рішень
Соціальна	Забезпечення ефективного й справедливого розподілу й використання суспільних ресурсів, підтримання розвитку суспільства відповідно до визначених пріоритетів й цілей
Превентивна	Сприяння усуненню виявлених контрольною системою помилок й порушень, дослідження причин й умов їх виникнення, запобігання їх настанню в майбутньому з метою забезпечення збереження суспільних ресурсів
Стимулююча	Сприяння створенню умов задля дотримання органами державного управління вимог законодавства в сфері формування, розподілу й використання суспільних ресурсів, формування свідомого ставлення громадськості до результатів державного аудиту
Прогностична	Стратегічне й оперативне планування і координування розвитку системи державного управління на основі аналізу та оцінки фактичних результатів державного аудиту

Джерело: складено автором на основі [38]

Головною метою державного аудиту є виявлення уразливих місць у організації господарської діяльності суб'єкта, котрий підлягає контролю, впливу цих недоліків на досягнення статутних цілей і надання потрібних рекомендацій щодо підвищення ефективності його управління, усунення і запобігання наявних недоліків, помилок і порушень, а так само

вдосконалення його діяльності у цілому.

Основні завдання державного аудиту полягають в:

- виявленні незаконних, неефективних, нерезультативних й недоцільних операцій з суспільними ресурсами;
- установленні причин помилок й порушень, наданні рекомендацій щодо уникнення їх в майбутньому;
- забезпеченні прозорості й доступності задля громадськості інформації про державний й місцевий бюджети, операції з іншими суспільними ресурсами;
- сприянні підвищенню ефективності операцій з суспільними ресурсами країни тощо[38, с. 348].

Важливим задля теорії державного аудиту є визначення його предмета й об'єкта. Предметом державного аудиту є інформація про господарче забезпечення діяльності негосподарюючих суб'єктів і господарську діяльність учасників стосунків в сфері господарювання, що беруть участь в формуванні, розподілі і використанні суспільних ресурсів, що розглядається з погляду законності, достовірності, доцільності і ефективності.

Агрегованим об'єктом державного аудиту є суспільні ресурси, господарче забезпечення діяльності негосподарюючих суб'єктів, господарська діяльність учасників стосунків в сфері господарювання, що беруть участь в формуванні, розподілі і використанні суспільних ресурсів, і її наслідки. Основними об'єктами державного аудиту є:

- виконання державного (місцевого) бюджету;
- використання суспільних ресурсів;
- використання державних фінансових ресурсів;
- адміністративна діяльність органів влади;
- діяльність стратегічних господарських комплексів;
- використання державної власності;
- виконання бюджетних програм;
- виконання міжнародних договорів;

- використання міжнародної фінансової допомоги;
- розподіл міжнародної гуманітарної допомоги;
- розробка стратегії розвитку держави тощо [38, с. 350].

З розвитком державного аудиту відбуватиметься й розширення його об'єктів, що враховуватимуть не тільки державні, а та інші суспільні ресурси.

На сучасному етапі відбувається реформування державного фінансового контролю. Створення принципово нових органів державного контролю, таких як Державна аудиторська служба, вдосконалення законодавства, яке регулює подібний вид контролю, передбачає вирішення актуальних проблем, пов'язаних зі теорією і практикою. Однією з них є виокремлення видів державного аудиту. Дана проблема має не тільки академічний інтерес, а та досить важлива з практичної точки зору. Незважаючи на те що класифікації державного контролю, в отже числі та державного аудиту, у економічній літературі приділяється чимало уваги, розвиток економіки вимагає постійного перегляду критеріїв поділу державного аудиту на деякі види.

Л.В. Гуцаленко, В.А. Дерій, М.М. Коцупатрій і Л.В. Дікань поділяють державний аудит на фінансовий і аудит ефективності [9; 12].

В.В. Немченко і О.Ю. Редько визначають такі класифікаційні ознаки державного аудиту: «... за суб'єктами, що мають право проводити державний аудит, за об'єктами, за підконтрольними суб'єктами, за метою» [1, с. 21].

Кожному підвиду державного аудиту притаманні властиві йому процедури, тобто порядок дій, що здійснюються за допомогою методів. К. Процун при дослідженні питання класифікації державного фінансового аудиту виділяє такі критерії його поділу: процедури, методи, форми, підвиди [31, с. 282].

Види й форми як класифікаційні ознаки державного аудиту виділяє Ю. Лядова [17, с. 31]. Автор запропонувала класифікацію, що враховує напрямки, за якими здійснює державний аудит Державна фінансова інспекція

(орган реорганізовано у Державну аудиторську службу).

Ю.Б. Слободяник визначає види державного аудиту залежно від рівня їх проведення. На першому рівні виділяє міжнародний й національний державний аудит. Другий рівень – зовнішній й внутрішній державний аудит, паралельний, спільний й узгоджений аудит [36, с. 353].

Запропонована нами позиція щодо класифікації державного аудиту наведена в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Класифікація державного аудиту

№	Критерії класифікації	Види аудиту
1	Залежно від суб`єкту, котрий прово-дить державний аудит	державний аудит, котрий проводить Рахункова палата України
		державний аудит, котрий проводить Державна аудиторська служба
2	Організаційні взаємозв'язки контролюючого й підконтрольного суб`єкта	зовнішній державний аудит
		внутрішній державний аудит
3	За підконтрольними суб`єктами	аудит суб`єктів господарювання державного сектору економіки, державного й комунального майна
		аудит бюджетних установ
		аудит органів державної й місцевої влади
4	За об`єктами	аудит ефективності використання державних коштів й майна
		аудит виконання державного й місцевого бюджетів
		аудит виконання бюджетних програм
		аудит деяких господарських операцій
		аудит правильності ведення, повноти обліку й достовірності звітності щодо надходжень й витрат бюджету
5	За метою	фінансовий аудит
		аудит ефективності
6	Функції у управлінні економічною діяльністю	запобіжний
		оперативний
		ретроспективний
		стратегічний

Джерело: складено автором на основі [5]

Запропонована класифікація враховує Базові аспекти теорії й практики державного аудиту. Всі види аудиту взаємопов'язані у єдиній системі державного фінансового контролю, спрямовані на вдосконалення управління

державними ресурсами.

1.2. Зарубіжний досвід проведення державного аудиту в сфері спорту

Розгляд досвіду зарубіжних країн з побудови системи державного аудиту на нині є найбільш ніж актуальним. В умовах обмеженості фінансових ресурсів на перший план виходить не стільки проблема законності їх цільового використання, як економічного й соціального ефекту, що досягається у процесі здійснення даних витрат.

При розробці сучасного законодавства у галузі регулювання державного аудиту чільне значення мають міжнародні стандарти ІНТОСАІ. Законодавство багатьох країн у обл. державного аудиту орієнтується на принципи й методи цієї організації [51].

Відповідно до рекомендацій ІНТОСАІ існує три Базових принципи, що мають бути покладені у основу державного аудиту:

- незалежність суб'єкта контролю сектора державного управління від контрольованих організацій;
- охоплення контролем не лише правильності й законності, а та ефективності використання коштів;
- публічність діяльності з доведенням результатів контролю до населення й органів законодавчої влади.

Важливе значення надається незалежності органів державного аудиту. Вищі контрольні органи можуть виконувати покладені на них завдання об'єктивно і ефективно лише у отже випадку, коли вони є незалежними від перевірених ними організацій й захищені від стороннього впливу.

Однією з регіональних організацій ІНТОСАІ є Організація вищих органів фінансового контролю Європи (ЄВРОСАІ), заснована у 1990 році. В цей час ЄВРОСАІ об'єднує 47 вищих органів фінансового контролю країн - членів ЄС й Європейську рахункову палату. Відповідно до ст. 1 Статуту EUROSAI, Базова мета організації - сприяти розвитку співпраці поміж що

входять в неї вищих органів фінансового контролю, а так само сприяти обміну інформацією і документацією, дослідженням у обл. контролю державних фінансів, створення університетських кафедр по цій дисципліні і уніфікації термінології у обл. державного аудиту [22].

На сучасному етапі реформування державного аудиту, коли він з традиційної перевірки правильності, доцільності і законності розподілу державних фінансових ресурсів переходить на новий вищий рівень – контроль за ефективним, результативним і економічним їх використанням, особливо актуальним є питання утвердження аудиту ефективності як більше перспективної форми державного аудиту в сфері спорту, адже державний аудит в сфері спорту проводять з метою виявлення проблем в виконанні бюджетної програми і розробки пропозицій щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів.

В економічно-розвинутих країнах світу аудиту ефективності належить провідне місце поміж форм державного аудиту за ефективним використанням державних ресурсів, наданих бюджетним спортивним установам. Він дозволяє своєчасно і у повному обсязі виявляти і у подальшому попереджувати різного роду порушення, помилки і зловживання, що виникають під час діяльності бюджетних спортивних установ, а так – забезпечує отримання найкращих результатів від використання державних ресурсів.

Поява аудиту ефективності як самостійної і важливої форми державного аудиту, спрямованої на оцінювання результативності, ефективності і економічності державного управління, була зафіксована в «Лімській декларації керівних принципів контролю», прийнятій IX Конгресом Міжнародної організації найвищих контрольних органів у 1977 році [16].

Основними передумовами виникнення аудиту ефективності у більшості країн світу є характерні недоліки існуючих систем державного аудиту, що були їм притаманні на певному етапі розвитку економіки:

- ревізія і перевірка акцентують увагу на виявленні порушень й порушників, замість концентрації зусиль на визначенні їх причин;
- ревізії і перевірки, як правило, проводяться опісля закінчення бюджетного р., коли витрачені кошти повернути майже неможливо;
- відсутність оцінки системи внутрішньогосподарського контролю, створеного керівником бюджетної установи з метою попередження фінансових порушень, якості контролю, запровадженого головним розпорядником бюджетних коштів, а так само стандартів його організації;
- відсутність оцінки рівня відповідальності керівників щодо здійснення внутрішньогосподарського контролю на усіх рівнях використання бюджетних коштів[33].

Треба зазначити, що запровадження аудиту ефективності у практику діяльності органів фінансового контролю зарубіжних країн вимагало внесення відповідних змін до їх організаційних структур. З цією метою були створені спеціальні відділи з аудиту ефективності у переважній більшості цих країн (Велика Британія, Бельгія, Данія, Нідерланди, Норвегія, Швеція).

Особливістю аудиту ефективності у зарубіжних країнах є те, що він проводиться тільки щодо державних видатків й державної власності (США, Канада, держави Західної Європи).

Відповідно до світової практики виокремлюють три форми здійснення аудиту ефективності:

- спрощений аудит ефективності – відповідає на питання «Чи справляється управлінська система з поставленими завданнями?»;
- розширений аудит ефективності – відповідає на питання «Які перешкоди стоять на шляху діяльності належної якості?»;
- традиційний аудит ефективності – відповідає на питання «Чи відповідають результати роботи установленим критеріям (завдання й цілі, плани, принципи, бажані показники, що може статися)?» [48].

Завдяки даному досягається мета проведення аудиту ефективності – аналіз результативності бюджетних проєктів й програм, причин

неефективного використання державних коштів скрізь призму вдосконалення бюджетного процесу, чинного законодавства і всієї економічної політики країни.

В результаті вивчення і систематизації досвіду організації і здійснення аудиту ефективності в Великій Британії, США й Канаді було визначено, що:

- практичні рекомендації з проведення аудиторських перевірок адаптуються до кожної конкретної ситуації;
- методики проведення аудиту ефективності здебільшого повторюють положення загальноприйнятих міжнародних стандартів аудиту;
- аудит ефективності проводять на підставі найкращих практик, установлених критеріїв і індикаторів ефективності, рідше – ґрунтуючись на експертній думці аудитора [44].

Загалом, досвід провідних країн світу, що уже довготривалий час використовують аудит ефективності як форму державного аудиту, засвідчує, що він є дієвим засобом визначення результативності і економічності бюджетних програм, контролю за розподілом бюджетних ресурсів, що у кінцевому результаті надає можливість визначити ефективність функціонування як фінансово-бюджетного механізму, так й механізму державного аудиту держави, а так само мінімізувати можливості виникнення непередбачених негативних тенденцій.

Протягом тривалого часу економіка України несе значні втрати через низьку фінансову, бюджетну і податкову дисципліни, безсистемність здійснення державного фінансового контролю, його правову невизначеність, недостатню потужність контрольно-ревізійного апарату. З огляду на це, вважаємо, що Базовою передумовою появи аудиту ефективності у національній системі державного аудиту у сфері спорту стала необхідність відповідних органів державної влади контролювати не лише цільовий характер державних витрат спортивними установами, а та оцінювати їх результативність і ефективність здійснення.

Впродовж останніх років, у Україні активно відбувається напрацювання методичної бази аудиту ефективності. При даному вагому ролі відіграє вивчення досвіду зарубіжних країн і дослідження міжнародних стандартів, зокрема стандартів Міжнародної організації вищих органів контролю державних фінансів.

Виходячи з проведеного дослідження, ми можемо стверджувати, що аудит ефективності є перспективним напрямком реформування механізму державного аудиту у Україні, й зокрема в сфері спорту. З його введенням в вітчизняну практику система державного аудиту вийде на новий прогресивний етап розвитку контрольної діяльності, котрий більшою мірою відповідатиме цивілізованим економічним відносинам. Однак, результативне запровадження законодавчо регламентованого аудиту ефективності у Україні вимагає, на нашу думку:

- 1) науково обґрунтованого підходу до формування його концептуальних і методичних основ;
- 2) розробку загальних стандартів професійної етики державних аудиторів й контролерів з урахуванням найкращої міжнародної практики;
- 3) розробку та затвердження єдиної концепції розвитку державного аудиту у Україні;
- 4) внесення змін і доповнень до існуючої законодавчої і нормативно-правової бази в сфері державного аудиту у Україні, й зокрема в сфері спорту.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СТАНУ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ У СФЕРІ СПОРТУ В УКРАЇНІ

2.1. Особливості проведення державного фінансового аудиту в сфері спорту у Україні

Проведення державного фінансового аудиту у Україні є потрібним задля державних установ, як й займають переважну більшість в структурі державного сектора економіки, й зокрема сфери спорту, так як у процесі його здійснення перевіряється збитковість й відповідність діяльності підпорядкованого об'єкта чинному законодавству.

Нормативно-правовими актами передбачено, що державний аудит бюджетних фінансів проводиться спеціально визначеними організаціями. Система контролю за дотриманням бюджетного законодавства в управлінні бюджетними коштами наведена на рис. 2.1.

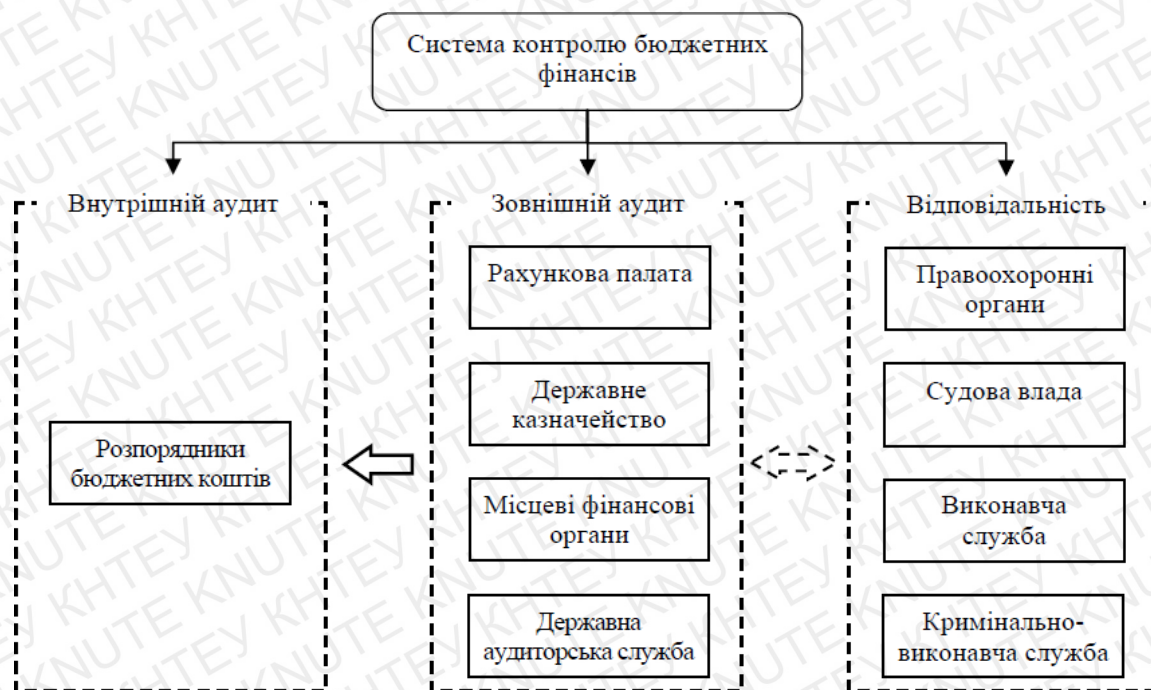

Рис. 2.1. Система контролю за дотриманням бюджетного законодавства у управлінні бюджетними коштами

Джерело: складено автором на основі [19]

Перелік організацій, що проводять державний аудит бюджетних

фінансів і їх повноваження й функціональні обов'язки, зокрема, наведено в Бюджетному кодексі України [6], Законі України «Про Рахункову палату»[30] постановах КМУ «Про затвердження Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів і внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 року № 1001» [21], «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту і утворення підрозділів внутрішнього аудиту» [11], «Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України» [27], «Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України» [26] й «Про затвердження Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами» [28].

Постановою КМУ від 20.04.2006 року № 550 з метою контролю і аудиту бюджетних фінансів передбачено чи перевірку всієї сукупності документів, пов'язаних з «плануванням й провадженням фінансово-господарської діяльності, веденням бухгалтерського обліку, складенням фінансової звітності», чи «контроль ... матеріальних й нематеріальних цінностей шляхом інвентаризації, обстеження і контрольного обміру ... , контрольних запусків в виробництво, контрольних аналізів готової продукції» [28].

Фактично, Базовим змістом методики контролю бюджетних фінансів з боку органів зовнішнього аудиту є пряме порівняння планових і фактичних показників видатків. Порівнюються затвержені задля Оцього об'єкту контролю бюджетні призначення з врахуванням їх кількісних, часових й цільових обмежень і здійснені відповідні видатки. В разі розходжень планових і фактичних показників складені акти ревізії можуть надаватися державним органам, що мають забезпечити невідворотність відповідальності порушників законності використання бюджетних фінансів.

Державний фінансовий аудит в установах сфери спорту в Україні проводять з метою надання оцінки досягнення запланованих показників, виявлення проблем в виконанні бюджетних програм і розробки пропозицій

щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів.

Процес проведення державного фінансового аудиту в сфері спорту складається з чотирьох етапів:

1) планування аудиту – за результатами оцінки зібраної інформації керівник групи аудиторів складає план аудиту, котрий затверджується керівником контролюючого органу;

2) підготовка програми проведення аудиту – за результатами дослідження системи внутрішнього контролю надається позитивна, умовно-позитивна чи негативна оцінка і визначається, або забезпечує система внутрішнього контролю самостійне виявлення й виправлення суб'єктом господарювання можливих ризиків;

3) перевірка факторів ризику – аналізується фактична наявність й стан активів, дані фінансових й бізнес-планів, бухгалтерських документів, статистичної і фінансової звітності, договорів, розпорядчих і інших документів об'єкта аудиту, пов'язаних зі плануванням й впровадженням фінансово-господарської діяльності, ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності і організацією внутрішнього контролю;

4) звітування про результати аудиту – за результатами проведеного аудиту складають аудиторський звіт, обов'язковими розділами якого є висновки про дотримання вимог законодавства й забезпечення ефективності фінансово-господарської діяльності об'єкта аудиту і обґрунтовані рекомендації щодо її вдосконалення.

Розглянемо процес проведення державного фінансового аудиту в сфері спорту у Україні на прикладі державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм Управлінням з питань фізичної культури і спорту Херсонської обласної державної адміністрації за період з 01.01.2017 року по 30.06.2019 року.

Аудит проведено управлінням південного офісу Державної аудиторської служби України у Херсонській області.

Метою цього аудиту є здійснення оцінки досягнення запланованих

показників спортивними школами, що входять до мережі Управління з питань фізичної культури і спорту Херсонської обласної державної адміністрації; виявлення проблем, що перешкоджають ефективному виконанню бюджетних програм; розробка пропозицій щодо підвищення раціонального використання коштів обласного бюджету на виконання спортивними школами Базових функцій й завдань.

В ході аудиту були застосовані методи аналізу і порівняння:

- законодавчих і нормативних актів з економічних, правових і організаційних питань реалізації державної і регіональної політики у сфері розвитку фізкультури і спорту, повноти застосування тощо;
- опрацювання даних фінансової, статистичної і оперативної звітності Управління на предмет їх дотримання, що характеризують стан справ в досліджуваній сфері і досягнення передбачених цілей, з метою оцінки ефективності вкладень бюджетних коштів;
- аналізу матеріалів попередніх перевірок.

Окрім даного проведено збір і аналіз інформації, отриманої шляхом виходу до розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня – виконавців бюджетної програми.

Оцінку ефективності використання бюджетних коштів, що спрямовувалися на виконання заходів Програми розвитку фізкультури й спорту Херсонської обл. за період, що підлягав перевірці, аудиторською групою проведено з урахуванням даних звітів про виконання паспортів бюджетної програми за 2017-2018 роки. Враховуючи той факт, що на момент проведення аудиту, 2019 рік був не закінчений, при аналізі враховано обсяги затверджених на 2019 рік кошторисних призначень.

Загалом на виконання досліджуваних програм протягом 2017-2018 років і I півріччя 2019 року було спрямовано 80244,12 тис. грн., що склало 80,28% суми затверджених асигнувань, з них: за 2017 рік – 27694,30 тис. грн., що склало 99,5% суми затверджених асигнувань; за 2018 рік – 36562,12 тис. грн., що склало 99,18% суми затверджених асигнувань і за I півріччя 2019

року – 15987,6 тис. грн., що склало 50,16% суми затверджених асигнувань.

Проведений аналіз, результати якого наведені у додатку А, свідчить про абсолютне зростання обсягів фінансування по рокам. Так у 2018 році фінансування Програми збільшилось у порівнянні з 2017 роком на 48,14%.

В той же час, кошторисні призначення, що були затверджені на початок кожного року, не забезпечували реально обраховану вартістю бюджетних програм потребу, отже впродовж бюджетного періоду вносились зміни до кошторисів у частині зростання видатків.

Збільшення бюджетних асигнувань не можна однозначно оцінювати як позитивну тенденцію щодо вирішення проблемних питань, на що були направлені програми розвитку фізичної культури й спорту Херсонської області, а саме: збереження, утримання і розвитку усіх ланок системи підготовки спортсменів високої кваліфікації, спорту вищих досягнень, вдосконалення матеріально-технічної бази і інші заходи, позаяк зростання бюджетних асигнувань здебільшого пов'язано зі зростанням витрат на видатки споживання – оплату праці і комунальні витрати ДЮСШ, а не розширення і поліпшення матеріально-технічної бази.

Аналіз показника продукту паспорта бюджетної програми наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Аналіз показника продукту паспорта бюджетної програми, тис. грн.

Назва показника	Од. виміру	2017			2018		
		План	Факт	Виконано, %	План	Факт	Виконано, %
1	2	3	4	5	6	7	8
1115031 Утримання та навчально-тренувальна робота комунальних дитячо-юнацьких спортивних шкіл							
Завдання 1 Підготовка спортивного резерву та підвищення рівня фізичної підготовленості дітей дитячо-юнацькими спортивними школами							
середньорічна кількість учнів дитячо-юнацьких спортивних шкіл	осіб	1390	1648	118,5	2374	1581	66,5
кількість учнів дитячо-юнацьких спортивних шкіл, що взяли участь у регіональних спортивних змаганнях	осіб	807	998	123,6	1230	1559	126,7

Продовження табл.2.1							
1	2	3	4	5	6	7	8
кількість придбаного малоцінного спортивного обладнання та інвентарю для дитячо-юнацьких спортивних шкіл	од.	120	384	320	0	0	0
1115033 Забезпечення підготовки спортсменів вищих категорій школами вищої спортивної майстерності							
Завдання 1 Підготовка спортивного резерву та спортсменів вищих категорій школами вищої спортивної майстерності							
кількість людино-днів проведених у ШВСМ навчально-тренувальних зборів	од.	3500	3350	96	2467	3068	80
кількість людино-днів участі учнів ШВСМ у всеукраїнських змаганнях	од.	90	90	100	90	90	100

Джерело: складено автором на основі [24]

Отже, проведений аналіз показників продукту, результати якого наведено у табл. 2.1, засвідчив, що при затвердженні Паспорта бюджетної програми на 2018 рік Управління враховані фактичні результати, досягнуті за окремими показниками у 2017 році.

Аналіз показників ефективності бюджетної програми наведено в табл.2.2.

Таблиця 2.2

Аналіз показників ефективності бюджетної програми

Назва показника	Од. виміру	2017			2018		
		План	Факт	Виконано, %	План	Факт	Виконано, %
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>1115031 Утримання та навчально-тренувальна робота комунальних дитячо-юнацьких спортивних шкіл</i>							
Завдання 1 Підготовка спортивного резерву та підвищення рівня фізичної підготовленості дітей дитячо-юнацькими спортивними школами							
середні витрати на утримання однієї комунальної дитячо-юнацької спортивної школи, видатки на утримання якої здійснюються з бюджету	грн.	75,87	79,41	104,6	-	-	-
середньомісячна заробітна плата працівника дитячо-юнацької спортивної школи, видатки на утримання якої здійснюються з бюджету	грн.	4,1	4,3	104,8	-	-	-

Продовження табл.2.2							
1	2	3	4	5	6	7	8
середні витрати на навчально-тренувальну роботу у комунальних дитячо-юнацьких спортивних школах, видатки на утримання яких здійснюються з бюджету, у розрахунку на одного учня	грн.	1,5	1,2	80	0,28	0,35	125
середня вартість одиниці придбаного малоцінного спортивного обладнання та інвентарю для комунальних дитячо-юнацьких спортивних шкіл, видатки на утримання яких здійснюються з бюджету	грн.	0,9	0,7	77	-	-	-
<i>1115033 Забезпечення підготовки спортсменів вищих категорій школами вищої спортивної майстерності!</i>							
Завдання 1 Підготовка спортивного резерву та спортсменів вищих категорій школами вищої спортивної майстерності							
середні витрати на проведення ШВСМ одного людино-дня навчально- тренувальних зборів	грн.	100	130	130	156,81	126,14	80,4
середні витрати на забезпечення одного людино-дня участі учнів ШВСМ у всеукраїнських змаганнях	грн.	953	953	100	1703,7	1703,7	100

Джерело: складено автором на основі [24]

Проведений аналіз показників ефективності бюджетних програм, результати якого наведено у табл. 2.2, засвідчив, що показники ефективності, які в 2017 році передбачені Паспортом, мали різний рівень виконання: від 77% до 130% та в 2018 році - від 84% до 125%.

Враховуючи необхідність встановлення безпосереднього зв'язку між виділенням бюджетних коштів та результатами їх використання слід зазначити, що при плановому показнику на 2017 рік «середня вартість одиниці придбаного малоцінного спортивного обладнання та інвентарю для комунальних ДЮСШ, видатки на утримання яких здійснюються з бюджету» у сумі 2,7 тис.грн., фактичний показник складає 1,96 тис.грн. або 72,5%, що свідчить про зменшення витрат на придбання малоцінного спортивного обладнання та інвентарю.

Але, при співставленні показників «кількість придбаного малоцінного спортивного обладнання та інвентарю» та «середня вартість одиниці придбаного малоцінного спортивного обладнання та інвентарю» простежується тенденція до збільшення абсолютної кількості придбаного спортивного обладнання, в той час, як витрати на його придбання зменшено, що може свідчити про завищення показника «продукту» у звіті про виконання паспорту бюджетної програми щодо кількості придбаного малоцінного спортивного обладнання та інвентарю, так як вартість виходячи із наведених показників становить близько 2 грн. за одиницю.

Таким чином, аналіз забезпечення спортивним обладнанням та інвентарем, проведений аудиторською групою, свідчить про негативну тенденцію його розвитку, що в подальшому, по мірі зносу наявного обладнання, може призвести до погіршення умов для проведення тренувань та в свою чергу, негативним чином вплине на спортивні досягнення як на рівні Херсонської області, так і України в цілому.

Аналізуючи показник ефективності1 «середньомісячна заробітна плата працівника ДЮСШ, видатки на утримання якої здійснюються з бюджету», встановлено що протягом 2017 року найвищий фактичний показник у ДЮСШ ФСТ «Динамо», яка підпорядкована громадській організації фізкультурно-спортивної спрямованості - складає 5,26 тис. грн., при цьому аналогічний показник по СДЮСШОР складає 4,66 тис. грн., що свідчить про різний рівень матеріальної зацікавленості тренерської роботи.

Отже, виконання деяких напрямів паспортів бюджетних програм, що підлягали аудиту, а так їх результативні показники, не у повній мірі забезпечили досягнення бажаних результатів, задекларованих зокрема у Програмах розвитку фізичної культури й спорту Херсонської області.

Відповідно до ст.26 Бюджетного кодексу України розпорядники бюджетних коштів мають організовувати в своїх закладах внутрішній аудит. Проте протягом охопленого аудиторами періоду перевірки Управлінням з питань фізичної культури й спорту Херсонської області розпорядчі

документи відносно внутрішнього аудиту, а так само порядку здійснення контролю за цільовим використанням коштів спортивними закладами не видавались. Водночас, як засвідчили результати аудиту, неприйняття таких розпорядчих документів, стало наслідком низки недоліків і проблем, що не сприяють ефективному використанню бюджетних коштів, спрямованих на виконання бюджетних програм розвитку фізичної культури й спорту області.

На підставі дослідження зібраних у ході аудиту даних, аудиторською групою визначено ряд факторів і чинників, що спричинили неефективне і нераціональне витрачання фінансових ресурсів, що у власну чергу стало перешкодою в виконання поставлених бюджетними програмами завдань і отриманні бажаних результатів.

Зокрема, незважаючи на низький рівень фінансування спортивних шкіл на оновлення матеріально-технічної спортивної бази і ремонт будівель і споруд у ході проведення аудиту встановлено факти неефективного використання коштів і будівель. Наприклад за рахунок коштів обласного бюджету, виділених на оновлення матеріально-технічної спортивної бази ДЮСШ зі зимових видів спорту побудовану роздягальню, котра у подальшому школою не використовується, а передана у управління іншому комунальному підприємству, що свідчить про неефективне використання коштів і майна в сумі 468,3 тис. грн.

Так само, неналежний рівень внутрішнього контролю керівників спортивних закладів за використанням майна і бюджетних коштів, виділених на виконання завдань бюджетних програм, приводить до їх неефективного використання. Так наприклад, про низький контроль видатків бюджетних коштів свідчать фінансові порушення, виявленні у ході аудиту у ДЮСШ №2, а саме: за рахунок бюджетних коштів проведено видатки на преміювання працівників без наявності наказів керівника на виплату премій; необґрунтоване відновлення касових видатків по загальному фонду, що у подальшому використанні на оплату праці; зайві витрати за невідпрацьований час і інше, що призвело неефективного використання

коштів на загальну суму 1821,35 тис. грн.

Отже, за результати проведеного державного фінансового аудиту виконання Управлінням з питань фізичної культури й спорту Херсонської обласної адміністрації бюджетної програми місцевого бюджету «Розвиток дитячо-юнацького і резервного спорту» визначено ряд чинників, що перешкоджали виконанню бюджетної програми, що вплинуло на ефективність її виконання, зокрема:

- недостатній рівень фінансування на покращення матеріально-технічної бази дитячо-юнацьких спортивних шкіл, не сприяє створенню потрібних умов задля гармонійного виховання, фізичного розвитку дітей і молоді, підготовки спортсменів резервного спорту;
- незабезпечення раціонального і ефективного використання матеріальної бази спортивними школами;
- неналежний рівень внутрішнього контролю за використанням майна і бюджетних коштів, виділених на виконання завдань бюджетних програм, приводить до неефективного їх використання.

Враховуючи результати проведеного аудиту, з метою підвищення ефективності планування і використання бюджетних коштів на розвиток фізичної культури й спорту аудиторська група запропонувала:

- на рівні Херсонської обласної ради:
 - а) розглянути Звіт за результати державного фінансового аудиту виконання бюджетної програми «Розвиток дитячо-юнацького і резервного спорту» за період з 01.01.2017 року по 30.06.2019 року;
- на рівні Херсонської обласної державної адміністрації:
 - а) доручити Департаменту фінансів Херсонської обласної державної адміністрації при формуванні обласного бюджету на наступні бюджетні періоди і при внесенні, у разі потреби, змін до нього, врахувати обсяги фінансування за напрямками видатків зміцнення матеріально-технічної бази спортивних шкіл задля виконання ними завдань, затверджених в Програмі розвитку фізичної культури й спорту області;

- на рівні управління з питань фізичної культури й спорту:

а) затвердження результативних показників бюджетної програми передбачати у обсягах, що не менше їх фактичного виконання в попередньому звітному періоді;

б) розробити і затвердити план заходів щодо поетапного оснащення за рахунок бюджету дитячо-юнацьких спортивних шкіл потрібним обладнанням і інвентарем, а їх вихованців – спортивною формою, максимально наблизивши стан забезпечення до нормативів, визначених нормативно-правовими актами;

у) розрахувати потрібний обсяг бюджетних коштів задля виконання цих заходів і вийти з пропозицією до обласної ради і депутатського корпусу, щодо додаткового виділення коштів з місцевого бюджету на фінансування більше актуальних проблем;

г) провести аналіз напрямків діяльності дитячо-юнацьких спортивних шкіл з урахуванням кількості груп і розробити заходи, спрямовані на оптимізацію їх діяльності;

д) розробити і затвердити заходи внутрішнього фінансового контролю за використання бюджетних коштів, позаяк організація системи внутрішнього контролю є одним з більше ефективних заходів, котрий дозволить здійснювати суцільне спостереження за фінансовими потоками, своєчасне виявлення і попередження порушень, підвищить якість і оперативність прийняття рішень.

Таким чином, у результаті проведених державних аудитів бюджетних програм у спортивних установах встановлено ряд недоліків й порушень, що негативно впливають на повноту формування місцевих бюджетів й не забезпечують належної ефективності витрачання бюджетних ресурсів, що у цілому приводить до порушення фінансово-бюджетної дисципліни. Дана ситуація свідчить про доцільність удосконалення порядку організації й проведення державного аудиту в сфері спорту, зокрема такої його форми як державний аудит бюджетних програм.

2.2. Роль аудиту ефективності використання коштів державного бюджету в сфері спорту

Одним зі шляхів удосконалення контрольної діяльності в сфері спорту є впровадження аудиту ефективності, котрий має здійснюватися контролюючими органами з метою розроблення обґрунтованих пропозицій щодо підвищення ефективності використання коштів державного і місцевих бюджетів в процесі виконання бюджетних програм спортивними закладами і установами.

Аудит ефективності, на відміну від традиційних методів фінансового контролю, визначається як пріоритетний у умовах реформування існуючої системи фінансового контролю як важливого засобу підвищення ефективності державного управління. Задля України ефективне використання бюджетних коштів, зокрема у сфері спорту, є питанням актуальним, адже з кожним роком все більш збільшується проблема щодо нецільового і неефективного використання державних коштів, законності і правильності їх витрачання, обґрунтованості планового обсягу видатків, знаходження і використання резервів залучення додаткових грошових ресурсів задля поліпшення діяльності, виявлення надлишкових асигнувань. З огляду на це, попит на аудит ефективності збільшується швидкими темпами, що зумовлює актуальність дослідження стосовно можливостей його впровадження в сферу спорту.

Зі введенням в практику аудиту ефективності система фінансового контролю виходить на новий прогресивний етап розвитку контрольної діяльності, котрий більшою мірою відповідає цивілізованим економічним відносинам на ринку. Цей етап пов'язаний з такими тенденціями:

– інтеграція різних видів контролю і аудиту, що відповідають головній меті – ефективності функціонування державної влади і її головного інструменту – бюджету;

- посилення аудиту владних державних структур, що мають повноваження з витрачання державних коштів, включаючи витрати на їх власне функціонування;
- використання нових інструментів й методів зі застосуванням інформаційних технологій;
- підвищення рівня компетенції аудиторів;
- упровадження нових методологій оцінювання рівня ефективності економічної діяльності [14, с.143].

На нині аудит ефективності на шляху покращення фінансового контролю в сфері спорту є серйозним засобом удосконалення процесів, що відбуваються у економіці унаслідок реалізації реформ. Це означає, що сферу спорту можна перевести на сучасний професійний рівень шляхом впровадження аудиту ефективності. Це означає, що він стає новою формою контролю й є наслідком того, що на нині існує потреба пошуку нових підходів до покращення контрольних дій в сфері спорту.

Завдяки аудиту ефективності можна підвищити ефективність і результативність реалізації бюджетних програм, що існують в сфері спорту. Так само подібним способом можна отримати достовірні і об'єктивні дані щодо фінансових потоків, що спостерігаються у певний момент часу в сфері спорту. Це дасть можливість мінімізувати втрати державних коштів в спортивних закладах і установах і уникнути негативних наслідків від недобросесних дій відповідальних осіб.

Процес організації і проведення аудиту ефективності щось такий до аналогічного процесу державного фінансового аудиту. Проте аудит ефективності, на відміну від традиційного фінансового аудиту, надає змогу отримати незалежну думку за результатами оцінки інформації щодо рівня ефективності використання державних фінансових ресурсів при виконанні державних програм, виявлення чинників, що перешкоджають досягненню максимального результату і обґрунтування пропозицій щодо підвищення ефективності використання державних фінансових ресурсів. При здійсненні

аудиту ефективності має здійснюватися комплексний і всеосяжний аналіз причин неефективного використання державних коштів на основі рекомендацій щодо вдосконалення бюджетного процесу, чинного законодавства і економічної політики країни.

Розглянемо процес проведення аудиту ефективності в сфері спорту на прикладі аудиту ефективності використання коштів Державного бюджету України, виділених Міністерству молоді і спорту України на фінансову підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування.

Аудит проведено Рахунковою палатою України за період 2017-2018 роки і I півріччя 2019 року. Метою цього аудиту є встановлення фактичного стану справ і надання оцінки щодо своєчасності й повноти бюджетних надходжень, продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів, виділених Міністерству молоді і спорту України в 2017–2018 роки і першому півріччі 2019 року на фінансову підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування.

Методами проведення цього аудиту є: аналіз нормативно-правових, організаційно-розпорядчих актів і документів, пов'язаних з предметом заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту); аналіз показників паспорта бюджетної програми 3401280 і звітів про його виконання за 2017–2019 роки; перевірка руху коштів загального фонду Державного бюджету України; аналіз матеріалів попередніх перевірок контролюючих органів і стану внутрішнього контролю; опрацювання матеріалів засобів масової інформації і спеціальних видань; опитування посадових осіб об'єктів аудиту; використання матеріалів контрольно-аналітичних заходів, здійснених Рахунковою палатою в попередні періоди.

Перевіряючими було проведено аналіз видатків, здійснених у рамках використання коштів в 2017–2018 роки і за перше півріччя 2019 року, передбачених в державному бюджеті за програмою «Фінансова підтримка громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування».

Обсяги планових і направлених відкритих асигнувань на здійснення видатків, виділених Державній службі молоді і спорту України на підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування в 2017–2018 роки і першому півріччі 2019 року за одержувачами коштів наведені на діаграмі в додатку Б. Дані діаграми свідчать, що найбільший обсяг бюджетних асигнувань упродовж 2017–2018 років та першого півріччя 2019 року спрямовано ГО НОК України на загальну суму 129,4 тис. грн., що становить 44,1% загального розміру всіх бюджетних асигнувань, виділених громадським організаціям фізкультурно-спортивного спрямування. Решта одержувачів мали незначні обсяги бюджетних асигнувань, які коливалися від 5821 тис. грн. до 20687,6 тис. грн. Аналіз видатків, здійснених в рамках бюджетної програми показав, що витрати бюджетних коштів громадськими організаціями фізкультурно-спортивного спрямування в цілому впродовж 2017–2018 років становили 98457,3 тис. грн., у тому числі: на організаційне та матеріально-технічне забезпечення своєї діяльності – 37484,6 тис. грн., на фізкультурно-спортивні, організаційно-методичні заходи, навчально-тренувальні збори та інше – 60972,7 тис. грн.

Витрати бюджетних коштів упродовж 2017–2018 років за напрямками спрямування в розрізі одержувачів наведені на рис. 2.2.

Найбільший обсяг бюджетних призначень за бюджетною програмою «Фінансова підтримка громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування» протягом 2017–2018 років та першого півріччя 2019 року встановлено для ГО НОК України, а саме 70129,4 тис. грн. Всеукраїнському фізкультурно-спортивному товариству (у тому числі центральним школам) передбачалося, зокрема: «Колос» – 31888,1 тис. грн., «Україна» – 23670 тис. грн., «Спартак» – 17441,4 тис. грн.; СГО «СК України» – 15826,1 тис. грн.

Із загальної суми фінансування видатки на фізкультурно-оздоровчі та спортивні заходи ГО НОК України та СГО «СК України» становили в середньому 95,1% та 68,1% відповідно, в інших одержувачів коштів не перевищували 47%.

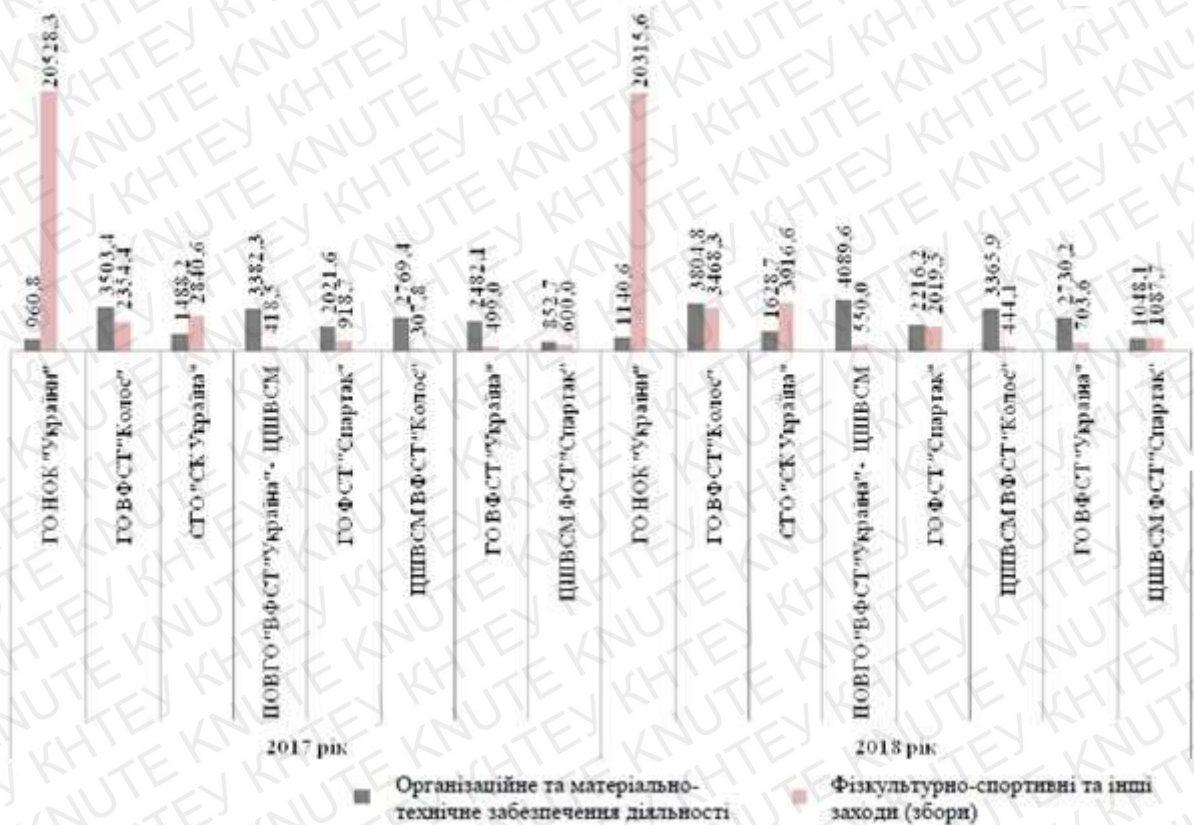

Рис. 2.2. Витрати бюджетних коштів за напрямками спрямування в розрізі одержувачів у 2017 – 2018 роках [24]

За показниками зведених звітів про надходження і використання коштів загального фонду (форма № 2д) за КПКВК 3401280 обсяги надходжень і касових видатків:

– за 2017 рік становили 98,7% затверджених видатків на відповідний рік (затверджено – 46548 тис. грн., надходження і касові видатки – 45927,8 тис. грн.). Обсяг неосвоєних відкритих асигнувань становив 620,2 тис. грн., що у кінці бюджетного р. повернено до державного бюджету;

– за 2018 рік – 95,0% затверджених видатків на відповідний рік (затверджено – 55289,4 тис. грн., надходження і касові видатки – 52529,5 тис. грн.). Обсяг неосвоєних відкритих асигнувань становив 2759,9 тис. грн., й у кінці бюджетного р. повернено до державного бюджету.

Обсяги надходжень коштів бюджетної програми за січень-червень 2019 року становив 20109,7 тис. грн., чи 35,2% плану на р. (57117,6 тис. грн.) й 75,4 відс. плану на січень-червень (26666,5 тис. грн.), видатки – 20103 тис.

грн. чи 100,0 % надходжень за перше півріччя 2019 року) (показники відображені за поточними видатками (КЕКВ 2610).

Заборгованість за коштами бюджетної програми відсутня (дані форми № 7д за 2017-2018 роки і перше півріччя 2019 року).

Загальний обсяг неосвоєних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою 3401280 (проведення фізкультурно-спортивних, організаційно-методичних, навчально-тренувальних і інших заходів), протягом 2017–2018 років становив 3380,1 тис. грн., що свідчить про неефективне управління бюджетними коштами і недостатню організацію головним розпорядником бюджетних коштів внутрішнього контролю за дотриманням одержувачами коштів бюджетного законодавства, організації підрозділу внутрішнього аудиту з питань проведення оцінки ефективного функціонування системи внутрішнього контролю, планування й виконання бюджетних програм, результатів їх виконання, управління бюджетними коштами.

Проведений аналіз виконання показників паспорта бюджетної програми 3401280 продемонстрував, що протягом 2017–2018 років і першого півріччя 2019 року. Мінмолодьспортом і Мінфіном затверджувалися (погоджувалися) відповідними наказами паспорта даної бюджетної програми, метою якої є державна підтримка розвитку громадського руху в сфері фізичної культури і спорту.

Упродовж 2017-2018 років Мінмолодьспортом не забезпечено виконання усіх запланованих показників бюджетної програми, зокрема, в 2017 році зі 126 показників, передбачених в паспорті, фактично виконано 53 (42,0%), в 2018 році зі 127 показників – 50 (39,4%).

Загальний обсяг використаних в 2017–2018 роки коштів за бюджетною програмою 3401280 за нецільовим призначенням становив 195,8 тис. грн., що відповідно до вимог ст. 119 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства.

Отже, за результати проведеного аудиту ефективності використання коштів Державного бюджету України, виділених Міністерству молоді і спорту України на фінансову підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування встановлено, що:

- Міністерством не забезпечено в повному обсязі продуктивного, економного і законного використання коштів державного бюджету, виділених на державну підтримку розвитку громадського руху в сфері фізичної культури і спорту. Розмір бюджетних асигнувань за бюджетною програмою «Фінансова підтримка громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування» щорічно зростає й протягом 2017–2018 років і першого півріччя 2019 року. Міністерству молоді і спорту України затверджено в сумі 158955 тис. гривень. Водночас аудитом встановлено, що протягом 2017–2018 років і першого півріччя 2019 року громадськими організаціями фізкультурно-спортивного спрямування – одержувачами коштів за бюджетною програмою унаслідок незабезпечення головним розпорядником бюджетних коштів належного внутрішнього контролю допущено неекономного, непродуктивного і з порушенням законодавства використання бюджетних коштів в загальній сумі 59435,9 тис. грн.

- аудитори дійшли висновку, що бюджетна програма має ознаки неефективної, що відповідно до абзацу 2 частини 6 ст. 20 Бюджетного кодексу України є підставою задля прийняття рішення про внесення у встановленому порядку змін до бюджетних призначень поточного бюджетного періоду, з метою зупинення реалізації цієї бюджетної програми. Встановлено, що кошти громадських об'єднань, що визначені виконавцями бюджетної програми, спрямовуються на фактичне їх утримання – до 90% від виділених коштів, а не на організацію й проведення фізкультурно-спортивних і фізкультурно-оздоровчих заходів, як це визначено завданнями і напрямками бюджетної програми.

- найбільший обсяг бюджетних призначень за бюджетною програмою «Фінансова підтримка громадських організацій фізкультурно-спортивного

спрямування» протягом 2017–2018 років і першого півріччя 2019 року встановлено Національному олімпійському комітету України – 70129,4 тис. грн. (44,1 %); всеукраїнським фізкультурно-спортивним товариствам (в отже числі школам) «Колос» – 31888,1 тис. грн. (20,1%), «Україна» – 23670 тис. грн. (14,9%), «Спартак» – 17441,4 тис. грн. (11,0 %); Спортивному комітету України 15826,1 тис. грн., (10,0 %). При даному критерії залучення одержувачів бюджетних коштів – громадських організацій до виконання бюджетної програми, а так само заходів впливу в разі невиконання бюджетної програми головним розпорядником бюджетних коштів до одержувачів таких коштів, шляхи погашення бюджетної заборгованості в разі її наявності не визначені.

- протягом 2017–2018 років і першого півріччя 2019 року за відсутності забезпечення Мінмолодьспортом належного внутрішнього контролю допущено, а громадськими організаціями проведені розрахунки за договорами, що укладені з ФОП на придбання товарів (робіт, послуг) за ознаками посередництва. За договірними зобов'язаннями з ознаками посередництва громадськими організаціями спрямовано 7265,2 тис. грн. Так, протягом 2017–2018 років і першого півріччя 2019 року ГО НОК України і СГО «СК України» заходи самостійно не здійснювалися, а уклалися договори зі фізичними особами – підприємцями (потім – ФОП) щодо придбання товарів (робіт, послуг) задля організації спортивно-видовищних заходів. Аудитом встановлено, що деякі придбані товари (роботи, послуги) не підтверджуються визначеними задля ФОП видами діяльності, що наведені в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань (кодами класифікації видів економічної діяльності), а саме, наявності в них законодавчих підстав (ліцензій, дозволів, тощо) щодо надання послуг з проживання, харчування, забезпечення приміщеннями, транспортними послугами, виготовлення спортивних сувенірів, здійснення відеозйомки, прибирання, страхування тощо.

- розподіл Мінмолодьспортом асигнувань на видатки з оплати праці і нарахувань на неї в сумі 3724,8 тис. грн. має ознаки непрозорого управління бюджетними коштами. Аудитом встановлено, що розподіл асигнувань на видатки з оплати праці і нарахувань на неї проведений без отримання від одержувачів коштів відповідних уточнюючих обґрунтувань і розрахунків. Наявність наданих одержувачами коштів уточнюючих обґрунтувань і розрахунків в додатковій потребі на оплату праці Мінмолодьспортом не підтверджена.

- найбільший обсяг бюджетних призначень за бюджетною програмою протягом 2017–2018 років і першого півріччя 2019 року встановлено задля ГО НОК України, а саме 70129,4 тис. грн. Зі загальної суми фінансування видатки на фізкультурно-оздоровчі і спортивні заходи ГО НОК України і СГО «СК України» становили у середньому 95,1 і 68,1 % відповідно, в інших одержувачів коштів не перевищували 47,0 %. Від 53,9 до 89,2% фінансування направлено всеукраїнськими фізкультурно-спортивними товариствами (в отже числі центральними школами) «Колос», «Україна», «Спартак» на власне утримання, чим не забезпечено мету бюджетної програми стосовно державної підтримання розвитку громадського руху в сфері фізичної культури й спорту і, як наслідок, кошти в сумі 32266,3 тис. грн. використані непродуктивно.

- Мінмолодьспорт затверджуючи Календарний план заходів ГО НОК України на 2017–2019 роки не включало пропозиції цієї громадської організації до Єдиного календарного плану. Усього (без включення до ЄКП) проведено заходів, спрямованих на забезпечення розвитку олімпійського руху, популяризації олімпійських видів спорту, заходів, спрямованих на забезпечення підготовки спортсменів національних збірних команд України до участі у Олімпійських й Юнацьких олімпійських іграх, інших міжнародних спортивних змаганнях з олімпійських видів спорту на загальну суму 40843,9 тис. грн., котра використовувалися у умовах недостатнього контролю з боку Мінмолодьспорту.

- загальний обсяг неосвоєних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою (проведення фізкультурно-спортивних, організаційно-методичних, навчально-тренувальних і інших заходів), протягом 2017–2018 років становив 3380,1 тис. грн., що свідчить про неефективне управління бюджетними коштами і недостатню організацію головним розпорядником бюджетних коштів внутрішнього контролю за дотриманням одержувачами коштів бюджетного законодавства і роботи підрозділу внутрішнього аудиту з питань проведення оцінки ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, ефективності планування й виконання бюджетних програм, результатів їх виконання, управління бюджетними коштами.

Враховуючи результати проведеного аудиту, з метою підвищення ефективності планування і використання бюджетних коштів, виділених Міністерству молоді і спорту України на фінансову підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування аудиторська група запропонувала:

- посилити контроль за використанням коштів, що надходять на фінансову підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування, одержувачами бюджетних коштів;
- забезпечити належне складання Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів України на відповідний р. і контроль за його виконанням;
- вжити заходів впливу до посадових осіб як Міністерства, так й об'єктів аудиту, де виявлені порушення законодавства;
- забезпечити ефективне управління бюджетними коштами без допущення повернення до державного бюджету невикористаних виділених асигнувань;
- вжити належних заходів задля ефективного налагодження роботи внутрішнього контролю і аудиту за використанням коштів бюджетної

програми, спрямованих на фінансову підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування;

– забезпечити усунення виявлених порушень й недоліків.

Таким чином, активне застосування аудиту ефективності використання коштів державного бюджету в сфері спорту зможе забезпечувати підвищення відповідальності учасників бюджетного процесу щодо контролю за використанням фінансових ресурсів на усіх його стадіях, дасть можливість здійснювати реальну оцінку рівня виконання результативних показників бюджетного процесу, контролювати використання бюджетних коштів, а так само виявляти причини, що негативно впливають на організацію бюджетного процесу, що сприятиме заощадженню бюджетних ресурсів.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ У СФЕРІ СПОРТУ В УКРАЇНІ

3.1. Пріоритетні напрями проведення державного аудиту в сфері послуг у Україні

З розвитком світової економіки, збільшенням обсягів руху товарів, робіт і послуг поміж державами, лібералізацією суспільно-політичних устроїв і орієнтацією на демократичний розвиток взаємовідносин у суспільстві виникають сприятливі умови задля формування ринкових засад господарювання, за котрих країна не втручається у механізм ціноутворення, а здійснює регулювання економіки шляхом підтримання тимчасово неприбуткових та водночас соціально потрібних галузей економіки, забезпечує частковий перерозподіл валового внутрішнього продукту, встановлює мінімальні соціальні стандарти і здійснює інші функції, визначені нормами права. У процесі управління економікою країна акумулює, розподіляє, перерозподіляє і використовує значний обсяг суспільних ресурсів, отже саме країна має здійснювати раціональне управління ними і забезпечувати економічне збільшення держави у цілому. Враховуючи обраний Україною євроінтеграційний шлях варто розуміти особливості організації управління публічними фондами грошових коштів як в країнах-членах Євросоюзу, так й у Україні [2, с. 27].

Особливістю організації бюджетного процесу у Європейському Союзі виступає зростаюча частка фінансів, котра залишається в розпорядження органів місцевого самоврядування. Варто зазначити, що у Україні останнім часом здійснюються спроби надати органам місцевого самоврядування більш автономії, проте власного відображення на законодавчому рівні дана задля нас новація все ще місця не відшукала. Варто визнати, що задля подібного переходу повинна бути готова економіка держави й визначені заходи, що мінімізують вплив ризиків пов'язаних з даним процесом, зокрема зумовлені відсутністю системи державного аудиту.

Організація державного аудиту у Україні є невід'ємною умовою успішного її розвитку, котра слугує індикатором в виявленні недоліків з метою прийняття рішень, що забезпечать економічне збільшення як регіонів, так й країни у цілому. Доведення процесу державного аудиту до належного рівня його функціонування сприятиме усвідомленню стану державного управління й зможе стати превентивним інструментом задля недопущення фінансових зловживань.

Державний аудит є прогресуючою формою державною фінансового контролю, котра відповідає міжнародним нормативам. Одним з актуальних завдань державного фінансового контролю, в т.ч. державного аудиту є підготовка обґрунтованих пропозицій задля підвищення ефективності управлінських рішень, усунення установлених порушень і запобігання їм в подальшому. На оцей час, коли діє мораторій на контрольні заходи, рівень самосвідомості і фінансової дисципліни є на неналежному рівні. Якість матеріалів про фінансові порушення є настільки низькою, що фактично відсутня можливість відшкодувати завдані збитки як країні, так й суспільству. Превентивна функція контрольних заходів залишається задекларованою, адже фінансових порушень не стає менше. Їх кількість і різновиди тільки зростають.

Чинні форми державного фінансового контролю, до котрих належить й державний аудит, потребують системного удосконалення, розроблення відповідних методик проведення, що відповідали б сучасним вимогам розвитку фінансової системи і сприяли б ефективності їхнього використання [40].

Порівняно з іншими формами фінансового контролю державний аудит має іншу ідеологію, мету й завдання. Його потрібно розуміти не як ревізійну діяльність органів контролю, а як інструмент державного управління, чітку систему й безперервний процес, що спрямовані на оцінку достовірності фінансової інформації, підвищення ефективності використання державних фінансових ресурсів.

Науковці відмічають, що державний аудит має виконувати не тільки завдання ретроспективного характеру, проте та бути спрямованим на виявлення неефективності і визначення шляхів усунення проблем й ризиків, з якими зустрічається підконтрольний суб`єкт. Функції державного аудиту мають бути спрямовані на запобігання передкризовим явищам, помилкам й порушенням, оцінку стратегії розвитку підконтрольної установи, обґрунтування оптимальної чи пропозицію альтернативної стратегії й перспективної програми розвитку суб`єкта господарювання, оцінку прогнозів й напрямків розвитку деяких галузей економіки, регіонів й країни загалом [5].

Проблемами державного аудиту є:

- відсутність законодавчого врегулювання і практичної реалізації відмінності державного аудиту, як нефіскальної форми вітчизняного державного контролю;
- нечіткі норми щодо окреслення прав, обов`язків і відповідальності, Базових функцій державних аудиторів під час проведення контрольних процедур;
- недосконале інформаційне забезпечення контрольно-перевірочного процесу, недостатність його автоматизації, невизначеність у користувачах результатів державного аудиту;
- відсутність чіткого обґрунтування принципів і методичних основ механізму здійснення державного аудиту;
- недостатнє законодавче і інформаційне врегулювання взаємовідносин поміж ДАСУ і іншими державними фінансовими органами під час проведення і реалізації результатів державного аудиту;
- не визначено Базові реквізити документів, що складаються за результатами проведеного державного аудиту.

Аналізуючи дані звітів Державної аудиторської служби України, треба відзначити Базові тенденції щодо проведених державних аудитів. Найбільш розповсюдженими фінансовими порушеннями, наслідком котрих стали

витрати ресурсів (недоотримані доходи, незаконні, нецільові витрати і недостачі), є:

- реалізація суб'єктами господарювання товарів, робіт або послуг безоплатно чи за заниженими цінами;
- списання коштів на видатки/витрати без отримання товарів, робіт або послуг чи у обсягах, вищих від їх фактичної вартості;
- незаконні витрати унаслідок оплати завищеної вартості виконаних робіт і/чи наданих послуг, а так само завищення кількості або вартості придбаних товарів;
- ненарахування й неперерахування (неповне перерахування) надходжень до загального і спеціального фондів бюджету (окрім спецфонду бюджетних установ);
- проведення незаконних (зайвих) виплат заробітної плати;
- втрата доходів через списання дебіторської заборгованості;
- незаконні виплати фізичним особам компенсацій, допомоги, пільг і субсидій, пенсій, стипендій, в отже числі що не мали права на їх отримання чи в завищених розмірах;
- безпідставне покриття витрат фізичних чи юридичних осіб, у отже числі за відсутності у обліку дебіторської заборгованості;
- нецільові витрати;
- недостачі коштів і матеріальних цінностей;
- недоотримання належних надходжень за майно, надане в користування, оренду;
- понаднормове списання з обліку матеріальних цінностей, що відсутні у наявності;
- сплата внесків до державних цільових фондів за незаконно виплаченою заробітною платою чи за завищеною ставкою збору;
- зайве виділення (отримання) бюджетних коштів юридичним особам, одержувачам унаслідок завищення відповідних розрахунків чи що не мали права на їх отримання;

- незаконне відчуження майна;
- здійснення за рахунок бюджету одного рівня видатків, що відповідно до бюджетного законодавства мають здійснюватись з бюджету іншого рівня;
- ліквідація (знищення, розбирання) майна, проведена всупереч законодавству;
- реалізація за заниженою вартістю чи безоплатно послуг (окрім адміністративних), що надаються на платній основі тощо[23].

В євроінтеграційних процесах України вкрай важливо налагодити ефективну систему державного аудиту, адже, на нашу думку, скорочення контрольних заходів призведе до повної втрати контролю і суттєвого погіршення економічної ситуації у державі. Забезпечення виконання контрольної функції державного управління можливе за умови збільшення обсягів контрольно-аналітичної роботи органів державного фінансового аудиту, що в власну чергу призведе до зменшення обсягів порушень у перспективі і забезпечить процес прийняття державних управлінських рішень достовірною інформацією [2, с. 33].

Актуальними на нині залишаються такі суспільні напрями державного аудиту: наука й освіта, оборона, паливно-енергетичний і агропромисловий комплекси, охорона здоров'я й соціальний захист населення, житлово-комунальне господарство, транспорт тощо.

Досягти суттєвих змін в дотриманні бюджетної і фінансової дисципліни можна, на нашу думку, шляхом модернізації системи державного аудиту і реалізації наступних першочергових завдань, а саме:

1. Встановити, що головним органом державного фінансового аудиту має бути визнана Рахункова палати України. Державна аудиторська служба України має надавати будь-яку інформацію про результати проведених державних фінансових аудитів Рахунковій палаті України.
2. Визначити стратегічні цілі задля формування цілісної системи державного аудиту:

– визначення системи державних органів, що уповноважені виконувати доручення Рахункової палати України щодо стягнення відповідних штрафних сум і притягнення до відповідальності посадових осіб, що здійснили дане правопорушення (до системи органів мають увійти: Генеральна прокуратура України, органи судової влади України, органи Державної фіскальної служби України, НБУ, Національне антикорупційне бюро України, Державна казначейська служба України і інші);

– закріпити відповідальність Рахункової палати України за усунення виявлених порушень органами державного фінансового аудиту і включити оцей пункт до загального щорічного звіту.

3. Встановити стратегічні пріоритети, поміж котрих:

– інституційний розвиток Рахункової палати України, розширення кількості територіальних відділень;

– удосконалення методики контролю за вжиттям заходів з усунення порушень за результатами державного аудиту.

Реалізація зазначених завдань має відбуватися на сучасній методологічній основі державного, базисом якої має бути чітке визначення суб'єктів, наділених компетенцією з реагування на результати державного аудиту, а так само контрольних заходів і методичних прийомів й процедур контролю й аналізу, що дозволятимуть встановити дотримання характеристик операцій з державними фінансовими ресурсами, – законність, повноту, цільове використання, ефективність [43].

Проведення модернізації системи державного аудиту можливо за умов:

– покращення прозорості і своєчасності оприлюднення інформації щодо цільового й ефективного використання бюджетних ресурсів, прийняття управлінських рішень і усунення фінансових порушень;

– посилення відповідальності керівників за прийняттям управлінських рішень;

– підвищення ефективності діяльності з усунення виявлених порушень.

Задля удосконалення державного аудиту, підвищення рівня ефективності його здійснення потрібно забезпечити:

- розроблення єдиних концептуальних засад організації державного аудиту, стандартизацію форм й методів контрольної діяльності;
- прийняття стандартів здійснення державного аудиту задля створення дієвого механізму протидії правопорушенням й зловживанням в сфері використання бюджетних коштів, державного і комунального майна;
- дотримання міжнародних принципів державного аудиту на державному і регіональному рівнях, адаптацію системи державного аудиту до європейських вимог;
- впровадження превентивних форм державного аудиту у роботу контролюючих суб'єктів;
- удосконалення кадрового забезпечення системи державного аудиту (підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації кадрів відповідно до нових кваліфікаційних вимог і методик);
- покращання матеріально-технічного, наукового і інформаційно-аналітичного забезпечення функціонування системи державного аудиту;
- організацію роботи внутрішнього аудиту у бюджетних установах і організаціях, у органах місцевої виконавчої влади;
- посилення відповідальності керівників на усіх рівнях управління і чітке установлення її меж в законодавстві;
- створення єдиної автоматизованої інформаційно-аналітичної бази в сфері державного аудиту з можливістю використання її й на місцевому рівні;
- використання ризик-орієнтованого підходу під час вибору об'єктів аудиту поміж бюджетних підприємств, установ, організацій й підприємств, що використовують бюджетні фінансові ресурси чи державне майно[41, с. 209].

Поряд зі даним треба зазначити, що у умовах децентралізації влади і реформи місцевого самоврядування важливою є побудова і ухвалення на законодавчому рівні оновленої сучасної моделі системи державного аудиту

на місцевому рівні, котра б відповідала вимогам Європейського Союзу й характеризувалася такими рисами:

- зовнішній незалежний фінансовий контроль за надходженням до бюджетів усіх рівнів і витрачанням бюджетних коштів, в отже числі місцевих бюджетів і трансфертів, має здійснюватися Рахунковою палатою України і її регіональними представництвами;

- внутрішній фінансовий контроль за своєчасним і у повному обсязі надходженням податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів усіх рівнів – Міністерством фінансів України, зокрема Державною фіскальною службою України, а так само іншими уповноваженими органами влади;

- внутрішній фінансовий контроль за витрачанням коштів місцевих бюджетів і трансфертів з місцевих бюджетів – внутрішніми службами контролю і аудиту в складі місцевих органів влади і аудиторами в бюджетних установах.

Отже, система державного аудиту у Україні має низку проблем і недоліків, що роблять її неефективною, затратною і непрозорою. Сьогодні не створено достатнього правового, інформаційного, організаційного, комунікативного, методологічного і кадрового забезпечення задля здійснення державного аудиту. Це все негативно впливає на рівень довіри населення до влади, на розвиток фінансово-бюджетних стосунків у Україні, гальмуючи низку трансформацій в цій сфері. З огляду на це потрібність удосконалення системи державного аудиту є особливо актуальною і нагальною. Вирішити проблеми і подолати недоліки організації і функціонування державного аудиту у Україні можливо шляхом послідовної реалізації заходів, спрямованих на побудову сучасної моделі державного аудиту, котра б відповідала потребам національної економіки і вимогам Європейського Союзу. Сучасна система державного аудиту повинна бути побудована подібним чином, аби можна було швидко та ефективно налаштуватися на вирішення нових завдань і викликів. Таким чином, лише комплексна реалізація заходів забезпечить найкращий ефект від їх запровадження.

3.2. Оптимізація державного аудиту в сфері спорту

Сучасний стан соціально-економічного розвитку української країни характеризується, з одного боку, динамізмом й багатовекторністю процесів розвитку і реформ в усіх сферах суспільного життя загалом і державного управління зокрема, що зумовлені передовсім її євроінтеграційними прагненнями, з іншого – складністю реалізації загальнонаціональних завдань й цілей в різних сферах суспільного життя через обмежений обсяг потрібних фінансових ресурсів в країні.

У таких умовах особливо актуальною є проблема підвищення якості управління і використання державних ресурсів. Адже від того, як законно, ефективно і прозоро здійснюється управління й використання наявних фінансових ресурсів, необоротних і інших активів органами державної влади, державними фондами й суб'єктами господарювання державного сектору економіки, й зокрема сферою спорту, і якості організації та здійснення контролю за даним процесом відповідними державними інституціями, значною мірою залежить фінансова стабільність і безпека держави, ефективність державної політики, рівень якості життя населення й досягнення стратегічних цілей країни. Тому оптимізація державного аудиту в сфері спорту на центральному, регіональному і місцевому рівнях як частини загальної системи управління державними фінансами загалом і системи державного фінансового контролю зокрема є одним зі пріоритетів реформ в державі.

При проведенні державних аудитів у установах і закладах сфери спорту було встановлено ряд недоліків й порушень, що негативно впливають на повноту формування місцевих бюджетів й не забезпечують належної ефективності витрачання бюджетних ресурсів, що у цілому приводить до порушення фінансово-бюджетної дисципліни.

Дана ситуація свідчить про доцільність удосконалення порядку організації й проведення державного аудиту в сфері спорту, зокрема такої

його форми як державний аудит бюджетних програм. При даному треба врахувати досвід європейських країнах (Великої Британії, Бельгії, Данії, Нідерландів, Норвегії, Швеції), де у останні роки розвиток технології державного аудиту відбувається, у першу чергу, в напрямку модернізації процедур перевірки результативності, раціональності та ефективності використання бюджетних ресурсів [13, с. 47].

На міжнародному рівні правове поле, методологія і методика проведення аудиту бюджетних програм забезпечена якісним рівнем системи стандартів. Зважаючи на зазначене, доцільним є модернізація національної практики організації, здійснення і функціонування аудиту бюджетних програм, зокрема удосконалення якості нормативно-правового, методологічного і методичного забезпечення й побудова національної системи стандартів аудиту бюджетних програм. Уважаємо, що даний позитивний досвід доцільно перейняти та Україні, позаяк нині механізм оцінювання ефективності використання бюджетних ресурсів й профілактики фінансово-бюджетних правопорушень саме у сфері спорту в нашій країні мало розвинутий.

Поряд з даним важливим залишається питання покращення виконавчої дисципліни, управління бюджетними ресурсами і ефективності впровадження управлінських рішень у спортивних установах. Задля чого, на нашу думку, доцільно посилити відповідальність учасників бюджетного процесу за повторні порушення і неврахування пропозицій наданих за результатами державного аудиту бюджетних програм, шляхом закріплення цієї відповідальності на законодавчому рівні.

Розвиток цифрового суспільства вплинув на потрібність перегляду методів використання даних і інформації у процесі проведення державного аудиту, а так само на способи донесення інформації до громадськості. Нині стандартною практикою європейських вищих органів державного аудиту є використання соціальних мереж задля підтримки постійної суспільної комунікації. Наразі створено окремий портал спільноти INTOSAI

(www.intosaicommunity.net) задля забезпечення регулярного зв'язку з використанням інтерактивних інструментів. Портал дає послуги віртуальних засідань робочих груп завдяки підтриманні вбудованої системи відеоконференцій, містить службу новин, бібліотеку, блоги, чати, інструменти задля проведення опитувань, формування інтерактивних анкет за конкретною тематикою, формулярів тощо. Робочі групи INTOSAI мають змогу розмістити на порталі свої вебсайти, тренінгові матеріали, матеріали, що висвітлюють кращий досвід. INTOSAI є міжнародною організацією, котра повноцінно застосовує найсучасніші інформаційно-комунікаційні технології задля швидкого обміну даними поміж державами-учасницями і залучення широких кіл громадськості до результатів своєї діяльності.

У даному контексті доцільно проаналізувати долучення Рахункової палати України як вищого органу державного аудиту на рівні INTOSAI до процесів трансформації контрольної сфери і її спроможність відповідати на сучасні виклики й запити суспільства.

Рахункова палата України є повноправним і активним членом INTOSAI з 1998 р., бере участь в багатьох спільних заходах, що нею проводяться, підтримує усі ініціативи організації протягом останніх 20 років. У 2009 році Рахункову палату обрано зовнішнім аудитором ОБСЄ, окрім того, вона співпрацює із Світовим банком, а експерти Групи держав проти корупції визнають її дієвою в питаннях боротьби з корупцією.

Разом зі тим треба акцентувати на затримці з імплементацією міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю. На жаль, до останнього часу застосування міжнародних стандартів мало тільки декларативний характер, позаяк в п. 7 ст. 3 Закону України «Про Рахункову палату» вказано, що «... Рахункова палата застосовує в своїй діяльності... Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю (ISSAI)» [30], тоді як ніякого реального кроку на шляху до їх запровадження не було зроблено. Цей процес активізувався тільки наразі, що надає шанс на подальший розвиток Рахункової палати як вищого органу державного аудиту

у Україні.

Проблема імплементації стандартів ISSAI полягає у неможливості їх затвердження на національному рівні і застосування на практиці лише за бажанням держави – потрібно пройти певні етапи задля підтвердження спроможності вищого органу державного аудиту до їх застосування. Зазначена процедура передбачає самоаналіз, зовнішнє оцінювання, офіційний переклад стандартів державною мовою і подальший моніторинг процесу імплементації з боку INTOSAI. Окрім того, особливості стандартів полягають в їхній структурі і можливості часткового застосування на певних рівнях.

Професійні стандарти INTOSAI базуються на багаторічній співпраці її членів, віддзеркалюють їхній професійний досвід і є офіційними деклараціями спільноти INTOSAI. Тому усі стандарти перед затвердженням проходять певну процедуру – від обговорення, подання коментарів і зауважень до ухвалення стандартів на конгресі INTOSAI (INCOSAI), котрий відбувається раз на три роки. Варто зауважити, що участь в таких конгресах беруть не тільки усі члени INTOSAI, а та представники ООН, Світового банку і інших міжнародних й професійних організацій. Таке широке представництво забезпечує конвенційність документів, що ухвалюються Конгресом, і їх подальшу успішну імплементацію державами-учасницями.

Структура Концептуальної основи професійних стандартів INTOSAI – IFPP наведена у додатку В. Відповідно до структури стандарти мають три частини, а саме:

1. Принципи INTOSAI (INTOSAI-P) складаються з фундаментальних і Базових принципів, що мають історичне значення та характеризують функції вищих органів державного аудиту у суспільстві. Фундаментальні принципи утворюють основу задля установаження повноважень вищих органів державного аудиту, а так само є інформативними задля парламентів і урядів країн, широкої громадськості у розумінні функцій вищих органів державного аудиту.

2. Міжнародні стандарти вищих органів державного аудиту й стандарти компетентності є обов'язковими задля застосування вищими органами державного аудиту, що декларують відповідність професійним стандартам INTOSAI, зокрема та в своїх звітах. ISSAI складаються з Базових концепцій й принципів, що визначають аудит державного сектору, і різних видів аудиторських завдань, що виконуються відповідно до ISSAI; фундаментальних принципів, визначених як загальноприйняті професійні стандарти, з котрими мають бути обов'язково узгоджені будь-що національні стандарти в сфері державного аудиту; вимог організаційного рівня, що їм має відповідати вищий орган державного аудиту, і вимог на рівні деяких аудиторських завдань; додаткових матеріалів, покликаних забезпечити розуміння фундаментальних принципів й вимог у обставинах конкретного аудиторського завдання.

3. Керівництва INTOSAI (GUID) – рекомендації, котрі підтримують стандарти ISSAI і надають конкретні, деталізовані інструкції щодо різних об'єктів державного аудиту. Вони не є обов'язковими задля дотримання під час аудиту, проте формують основу задля розуміння аудиторами їх дій. Керівництва поділені за групами – стосовно організації функціонування вищих органів державного аудиту, в розрізі фінансового аудиту, аудиту ефективності і аудиту відповідності, а так само інших аудиторських завдань [50].

Імплементация стандартів ISSAI у діяльність Рахункової палати України дасть змогу розширити її незалежність, забезпечити прозорість функціонування та створить основу задля взаємодії з громадянським суспільством. Очікувана реалізація функцій й завдань Рахункової палати сприятиме удосконаленню діяльності державних інститутів, що, своєю чергою, підвищуватиме рівень довіри суспільства до них в довгостроковій перспективі. Зауважимо, що результативність подібного шляху залежить від багатьох факторів, але його доцільність підтверджена позитивним досвідом багатьох країн.

Задля успішної імплементації Концептуальної основи професійних стандартів INTOSAI у Україні з урахуванням тенденцій розвитку цифрової економіки і суспільства вважаємо доцільними такі кроки:

- почати процедуру офіційного перекладу стандартів українською мовою;
- здійснити оцінку спроможності Рахункової палати України щодо прийняття стандартів на відповідному рівні;
- провести інформаційну кампанію, спрямовану на підтримку важливості процесу імплементації міжнародних стандартів державного аудиту задля забезпечення розуміння і довіри суспільства до діяльності Рахункової палати і її прихильності принципам незалежності, об'єктивності, законності та політичної незаангажованості;
- продовжити запровадження цифрових технологій в діяльність Рахункової палати з метою пришвидшення створення цифрових робочих місць, розвитку цифрових компетенцій державних аудиторів, застосування технології блокчейн задля створення бази даних державних аудитів і перевірок, що проводяться іншими державними контрольними установами. Задля реалізації даного завдання необхідно забезпечити відповідне фінансування діяльності палати;
- започаткувати систематичне навчання спеціалістів Рахункової палати з метою набуття ними відповідних професійних компетентностей, зокрема з використанням найсучасніших digital-технологій [37, с. 120].

Таким чином, перехід на міжнародні професійні стандарти державного аудиту, застосування сучасних digital-технологій, своєчасне інформування суспільства не тільки про результати контрольних дій, а та про їх наслідки, підвищуватимуть довіру суспільства до діяльності Рахункової палати України у довгостроковій перспективі.

Пріоритетним в забезпеченні і підтриманні функціонування системи державних фінансів в сфері спорту так само є та підготовка та підвищення кваліфікації кадрів (в т.ч. й державних аудиторів), що уповноважені

здійснювати аудит бюджетних програм у спортивних установах з метою виконання своїх посадових обов'язків й функцій на високому рівні, якісно і ефективно.

Задля найбільш ефективного розвитку державного аудиту у сфері спорту у майбутньому потрібно проводити реформи, що поєднували б такі дві складові: як внутрішній, так й зовнішній аудит, що на нашу думку, потребує наступних дій:

- розробки єдиної концепції, інформаційної бази й нормативно-правового забезпечення функціонування органів державного аудиту;
- підготовка стандартів й методичної бази державного аудиту;
- реформування організаційної структури, відповідних змін розподілу функцій й сфер діяльності органів, що проводитимуть державний аудит;
- розробка критеріїв, що допомогли б оцінити ефективність здійснюваного державного аудиту в сфері спорту.

Отже, на нині комплексне розв'язання проблем і недоліків й порушень виявлених при проведенні державних аудитів у установах і закладах сфери спорту, що негативно впливають на повноту формування місцевих бюджетів й не забезпечують належної ефективності витрачання бюджетних ресурсів, можливе за умови вжиття на державному рівні наведених у роботі заходів, спрямованих на реформування і підвищення ефективності системи державного аудиту.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі проведеного дослідження теоретико-методологічних і практичних аспектів державного аудиту у сфері спорту і пошуку шляхів його вдосконалення можна зробити наступні висновки і пропозиції:

1. Державний аудит, на відміну від фінансового контролю, представляє собою незалежний вид аудиту, котрий не може проводитись суб'єктами, підпорядкованими органам виконавчої влади, що здійснюють управління суспільними ресурсами, так як це є порушенням Базових принципів діяльності аудитора: незалежності і об'єктивності. На практиці сутність державного аудиту проявляється через його функції. Позаяк державний аудит виконує особливу місію у суспільстві, то його Базовою функцією є забезпечення транспарентності системи державного управління. Запропонована у роботі класифікація враховує Базові аспекти теорії й практики державного аудиту. Всі види аудиту взаємопов'язані у єдиній системі державного фінансового контролю, спрямовані на вдосконалення управління державними ресурсами.

2. Розгляд досвіду зарубіжних країн з побудови системи державного аудиту на нині є найбільш ніж актуальним В економічно-розвинутих країнах світу провідне місце поміж форм державного аудиту за ефективним використанням державних ресурсів, наданих бюджетним спортивним установам належить аудиту ефективності. Аудит ефективності є перспективним напрямком реформування механізму державного аудиту у Україні, й зокрема в сфері спорту. З його введенням в вітчизняну практику система державного аудиту вийде на новий прогресивний етап розвитку контрольної діяльності, котрий більшою мірою відповідатиме цивілізованим економічним відносинам. Однак, результативне запровадження законодавчо регламентованого аудиту ефективності у Україні вимагає, на нашу думку: науково обґрунтованого підходу до формування його концептуальних і методичних основ; розробку загальних стандартів професійної етики

державних аудиторів й контролерів з урахуванням найкращої міжнародної практики; розробку та затвердження єдиної концепції розвитку державного аудиту в Україні; внесення змін і доповнень до існуючої законодавчої і нормативно-правової бази в сфері державного аудиту у Україні, й зокрема в сфері спорту.

3. Державний фінансовий аудит у установах сфери спорту у Україні проводять з метою надання оцінки досягнення запланованих показників, виявлення проблем в виконанні бюджетних програм і розробки пропозицій щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів. В роботі було розглянуто процес проведення цього аудиту на прикладі державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм Управлінням з питань фізичної культури і спорту Херсонської обласної державної адміністрації за період з 01.01. 2017 року по 30.06.2019 року. На підставі дослідження зібраних у ході аудиту даних, аудиторською групою визначено ряд факторів і чинників, що спричинили неефективне і нераціональне витрачання фінансових ресурсів, що у власну чергу стало перешкодою в виконання поставлених бюджетними програмами завдань і отриманні бажаних результатів, а саме: недостатній рівень фінансування на покращення матеріально-технічної бази дитячо-юнацьких спортивних шкіл, не сприяє створенню потрібних умов задля гармонійного виховання, фізичного розвитку дітей і молоді, підготовки спортсменів резервного спорту; незабезпечення раціонального і ефективного використання матеріальної бази спортивними школами; неналежний рівень внутрішнього контролю за використанням майна і бюджетних коштів, виділених на виконання завдань бюджетних програм, приводить до неефективного їх використання. Дана ситуація свідчить про доцільність удосконалення порядку організації й проведення державного аудиту в сфері спорту, зокрема такої його форми як державний аудит бюджетних програм.

4. Одним зі шляхів удосконалення контрольної діяльності в сфері спорту є впровадження аудиту ефективності, котрий має здійснюватися

контролюючими органами з метою розроблення обґрунтованих пропозицій щодо підвищення ефективності використання коштів державного і місцевих бюджетів в процесі виконання бюджетних програм спортивними закладами і установами. В роботі було розглянуто процес проведення аудиту ефективності в сфері спорту на прикладі аудиту ефективності використання коштів Державного бюджету України, виділених Міністерству молоді і спорту України на фінансову підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування в 2017–2018 роках і першому півріччі 2019 року. За результати проведеного аудиту було встановлено, що Міністерством не забезпечено в повному обсязі продуктивного, економного і законного використання коштів державного бюджету, виділених на державну підтримку розвитку громадського руху в сфері фізичної культури і спорту. Враховуючи результати проведеного аудиту аудиторська група запропонувала посилити контроль за використанням коштів, що надходять на фінансову підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування, одержувачами бюджетних коштів; забезпечити належне складання Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів України на відповідний р. і контроль за його виконанням; вжити заходів впливу до посадових осіб як Міністерства, так й об'єктів аудиту, де виявлені порушення законодавства; забезпечити ефективне управління бюджетними коштами без допущення повернення до державного бюджету невикористаних виділених асигнувань; вжити належних заходів задля ефективного налагодження роботи внутрішнього контролю і аудиту за використанням коштів бюджетної програми, спрямованих на фінансову підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування; забезпечити усунення виявлених порушень й недоліків. Активне застосування аудиту ефективності використання коштів державного бюджету в сфері спорту зможе забезпечувати підвищення відповідальності учасників бюджетного процесу щодо контролю за використанням фінансових ресурсів на усіх його стадіях, дасть можливість здійснювати реальну оцінку рівня

виконання результативних показників бюджетного процесу, контролювати використання бюджетних коштів, а так само виявляти причини, що негативно впливають на організацію бюджетного процесу, що сприятиме заощадженню бюджетних ресурсів.

5. Організація державного аудиту у Україні є невід'ємною умовою успішного її розвитку, котра слугує індикатором в виявленні недоліків з метою прийняття рішень, що забезпечать економічне збільшення держави. Державний аудит має виконувати не тільки завдання ретроспективного характеру, проте та бути спрямованим на виявлення неефективності і визначення шляхів усунення проблем й ризиків, з якими зустрічається підконтрольний суб'єкт. Функції державного аудиту мають бути спрямовані на запобігання передкризовим явищам, помилкам й порушенням, оцінку стратегії розвитку підконтрольної установи, обґрунтування оптимальної чи пропозицію альтернативної стратегії й перспективної програми розвитку суб'єкта господарювання, оцінку прогнозів й напрямків розвитку деяких галузей економіки, регіонів й країни загалом. В євроінтеграційних процесах України вкрай важливо налагодити ефективну систему державного аудиту, адже, на нашу думку, скорочення контрольних заходів призведе до повної втрати контролю і суттєвого погіршення економічної ситуації у державі. Актуальними на нині залишаються такі суспільні напрями державного аудиту: наука й освіта, оборона, паливно-енергетичний і агропромисловий комплекси, охорона здоров'я й соціальний захист населення, житлово-комунальне господарство, транспорт тощо. Вирішити проблеми і подолати недоліки організації і функціонування державного аудиту у Україні можливо шляхом послідовної реалізації заходів, спрямованих на побудову сучасної моделі державного аудиту, котра б відповідала потребам національної економіки і вимогам Європейського Союзу. Сучасна система державного аудиту повинна бути побудована подібним чином, аби можна було швидко та ефективно налаштуватися на вирішення нових завдань і викликів. Таким

чином, лише комплексна реалізація заходів забезпечить найкращий ефект від їх запровадження.

б. При проведенні державних аудитів у установах і закладах сфери спорту було встановлено ряд недоліків й порушень, що у цілому приводить до порушення фінансово-бюджетної дисципліни. Дана ситуація свідчить про доцільність удосконалення порядку організації й проведення державного аудиту в сфері спорту. При даному треба врахувати досвід європейських країн, де у останні роки розвиток технології державного аудиту відбувається, у першу чергу, в напрямку модернізації процедур перевірки результативності, раціональності та ефективності використання бюджетних ресурсів. Уважаємо, що даний позитивний досвід доцільно перейняти та Україні, позаяк нині механізм оцінювання ефективності використання бюджетних ресурсів й профілактики фінансово-бюджетних правопорушень саме у сфері спорту в нашій країні мало розвинутий. Поряд з даним важливим залишається питання покращення виконавчої дисципліни, управління бюджетними ресурсами і ефективності впровадження управлінських рішень у спортивних установах. Задля чого, на нашу думку, доцільно посилити відповідальність учасників бюджетного процесу за повторні порушення і неврахування пропозицій наданих за результатами державного аудиту бюджетних програм, шляхом закріплення цієї відповідальності на законодавчому рівні. Задля найбільш ефективного розвитку державного аудиту у сфері спорту у майбутньому потрібно проводити реформи, що поєднували б такі дві складові: як внутрішній, так й зовнішній аудит, що на нашу думку, потребує наступних дій: розробки єдиної концепції, інформаційної бази й нормативно-правового забезпечення функціонування органів державного аудиту; підготовка стандартів й методичної бази державного аудиту; реформування організаційної структури, відповідних змін розподілу функцій й сфер діяльності органів, що проводитимуть державний аудит; розробка критеріїв, що допомогли б оцінити ефективність здійснюваного державного аудиту в сфері спорту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аудит. (Основи державного, незалежного професійного і внутрішнього аудиту): [підручник] / За ред. проф. В.В. Немченко, О.Ю. Редько. – К. : Центр учбової літератури, 2012. 540 с.
2. Бардаш С., Баранюк Ю. Трансформація теоретичних основ і практики державного фінансового аудиту. Міжнародний науковий журнал «Економічний дискурс». 2016. Випуск 3. С.26-36
3. Білуха М. Т. Курс аудиту: підруч. 2-ге вид., перероб. К.: Вища шк.: Знання: КОО, 1998. 574 с.
4. Брадул О. М. Класифікація та принципи побудови системи державного фінансового аудиту в Україні // Вчені записки університету «КРОК». Серія: Економіка. 2019. Вип. 3. С. 56-61.
5. Будник Л.А., Голяш І.Д. Класифікація державного аудиту Економіка і суспільство. 2016. № 2. С. 661–665.
6. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 16.09.2020)
7. Васильєва В.Г., Книшек О.О., Карпенко В.В. Державний аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. Економічний простір. 2017. № 126. С. 91-106
8. Грицишен Д.О., Назаренко Т.П. Дослідження аудиту ефективності в системі державного фінансового контролю в Україні. Технологічний аудит та резерви виробництва. 2018. Том 4. № 4(42). С. 25–30.
9. Гуцаленко Л.В., Дерій В.А., Коцупатрий М.М. Державний фінансовий контроль : [навч. посіб. задля студ. вищ. навч. закл.]. К. : Центр учбової літератури, 2009. 424 с.
10. Дереконь В. Напрями вдосконалення функціонування аудиту у системі фінансового контролю у Україні // Підприємництво, господарство й право. 2015. № 4. С. 123-124.

11. Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту і утворення підрозділів внутрішнього аудиту: Постанова КМУ від 28.09.2011 р. № 1001. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 16.09.2020)
12. Дікань Л.В., Голуб Ю.О., Синюгіна Н.В. Державний аудит : [навч. посіб.]. К., 2011. 503 с.
13. Долбнєва Д.В. Сучасний стан проведення державного аудиту бюджетних програм Державною аудиторською службою України. Modern economics. 2018. № 10. С. 43-48.
14. Єфименко Т.І., Стефанюк І.Б., Рубан Н.І. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К. : НДФІ, 2004. 320 с.
15. Кравченко Ю.П. Ризико-орієнтований підхід у державному фінансовому аудиті та інспектування діяльності бюджетних установ: дис. канд. економ. наук: 08.00.09. / Київ.: 2016. 304 с.
16. Лімська декларація керівних принципів контролю від 01.01.1977 р. № 604_001. Дата оновлення 01.01.1977 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 19.06.2020)
17. Лядова Ю.О. Класифікація державного аудиту як складової державного фінансового контролю. Економіка: реалії часу. Науковий журнал. 2015. № 4(20). С. 27–32.
18. Максимова В.Ф., Слободяник Ю.Б. Сутність державного аудиту. Харків: Бізнесінформ, 2013. №11. С. 319-323.
19. Махнарилов, Ю. В., Якубівський Б. А. Аудит використання бюджетних коштів. Ефективна економіка. 2019. №11. URL: <http://www.economy. nauka. com.ua/> (дата звернення 16.09.2020)
20. Медведєв Ю. Б., Чимишенко С.М., Чистик О.М. Підвищення ефективності виконання бюджетних програм в умовах економічної кризи // Бухгалтерський облік і аудит. 2010. № 2. С. 52-56.
21. Основні засади здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів і внесення змін до постанови Кабінету Міністрів

- України від 28.09.2011 р. № 1001: Постанова КМУ від 12.12.2018 р. № 1062. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 16.09.2020)
- 22.Офіційний сайт EUROSAI. URL: eurosai.org/rus/About-rus.asp?menu=about (дата звернення 19.06.2020)
- 23.Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/131387> (дата звернення: 17.09.2020).
- 24.Офіційний сайт Рахункової палати України. URL: <https://rp.gov.ua/home/> (дата звернення: 17.09.2020).
- 25.Піхоцький В.Ф. Становлення державного аудиту для ефективного функціонування системи державного контролю // Ефективність державного управління. 2017. - Вип. 1. С. 198-207.
26. Положення про Державну аудиторську службу України : Постанова КМУ від 03.02.2016 р. № 43. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 16.09.2020)
27. Положення про Державну казначейську службу України: Постанова КМУ від 15.04.2015 р. № 215. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 16.09.2020)
28. Порядок проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами: Постанова КМУ від 20.04.2006 р. № 550. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 16.09.2020)
29. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.1993 р. № 3125-ХІІ. Дата оновлення 01.10.2018 р. (втратив чинність) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 10.03.2020)
30. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 16.09.2020)
- 31.Процун К.С. Державний фінансовий аудит у Україні: елементи класифікації. Вісник ЖДТУ. 2012. № 1(59). С. 81–82.

32. Романів Є. М., Біляковська Х.І. Нормативно-правове забезпечення та особливості проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм // Науковий журнал «Економіка і фінанси». 2018. № 2. С. 91-99.
33. Рубан Н.І. Концептуальні питання проведення аудиту використання бюджетних коштів. Аудит фінансової і господарської діяльності бюджетних установ : проблеми і шляхи запровадження. Фінансовий контроль. 2015. № 2 (25). С. 3-11.
34. Скорба О.А. Виникнення та розвиток державного фінансово-господарського аудиту // Економіка: проблеми теорії і практики: Збірник наукових праць. Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. Випуск 261: В 7 т. Т. V. С. 1299-1306
35. Слободяник Ю. Б. Формування системи державного аудиту в Україні: монографія . Суми : ФОП Наталуха А.С., 2014. 321 с.
36. Слободяник Ю.Б. Види й форми державного аудиту. Бізнес Інформ. – 2013. № 4. С. 351–355
37. Слободяник Ю.Б. Імплантація міжнародних стандартів державного аудиту у умовах розвитку цифрової економіки і суспільства. Фінанси України. 2019. № 2. С. 111-123
38. Слободяник Ю.Б. Розвиток теорії державного аудиту. Проблеми теорії і методології бухгалтерського обліку, контролю й аналізу. 2015. №2(32). С. 342-354
39. Собкова Н.Д., Ібрагімова Л.С., Ібрагімов Е.Ю. Державний фінансовий аудит виконання місцевих бюджетів: теоретичний та практичний аспект. Науковий вісник Чернівецького університету : Збірник наук. праць. Вип. 800. Економіка. Чернівці : ЧНУ, 2018. С.28-35.
40. Табенська Ю.В. Державний фінансовий аудит як перспективна форма фінансового контролю. Економіка й суспільство. 2018. Випуск № 16. С. 818–821.

41. Ткач О.Л. Сучасні проблеми розвитку державного фінансово аудит у Україні. Науковий погляд: економіка і управління. 2018. № 1 (59). С. 206-210
42. Трайтлі В. Ю. Контроль якості державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм // Молодий вчений. 2015. № 11(2). С. 133-137.
43. Фідлер Ф. Керівні принципи аудиту державних фінансів: збірник основних документів INTOSAI. К.:Програма ПРООН з врядування, 2003. URL: http://www.undp.org.ua/files/ua_80742audit.pdf. (дата звернення 17.09.2020)
44. Хаблюк О., Будник Л. Суть аудиту ефективності і зарубіжний досвід його становлення. Галицький економічний вісник. 2017. № 4 (43). С. 151-158.
45. Хаблюк О.А., Яцишин С.Р. Аудит ефективності в системі державного фінансового контролю, його суть та необхідність упровадження в Україні. Економіка і суспільство. 2017. Вип. 10. С. 827–831.
46. Хомутенко В. П., Хомутенко А. П. Державний аудит як форма фінансового контролю: Сутність та інституційні особливості // Вісник соціально-економічних досліджень. 2011. Вип. 2 (42). С. 124-130.
47. Хомутенко В.П., А.В. Хомутенко Передумови впровадження державного фінансового аудиту бюджетних програм в Україні. Одеса : Економіка та сучасний менеджмент: теоретичні та практичні аспекти. Міжнародна науково-практична конференція, 2014. - С. 99-102
48. Чумакова І.Ю. Аудит ефективності: зарубіжний досвід і українські реалії. Бухгалтерський облік і аудит. 2016. № 1. С. 55 - 62.
49. INTOSAI Framework of Professional Pronouncement – IFPP : official website. URL: <http://www.issai.org/ifpp/>.(дата звернення: 17.09.2020).
50. Kearney E., Green J. Federal Government auditing Laws, Regulations, Standards, Practices and Sar-banes-Oxley. NJ: Wiley, 2006. 346 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

Аналіз показників фінансового забезпечення паспорту бюджетної програми розвитку фізичної культури й спорту Херсонської області за 2018-2019 роки і I півріччя 2019 року

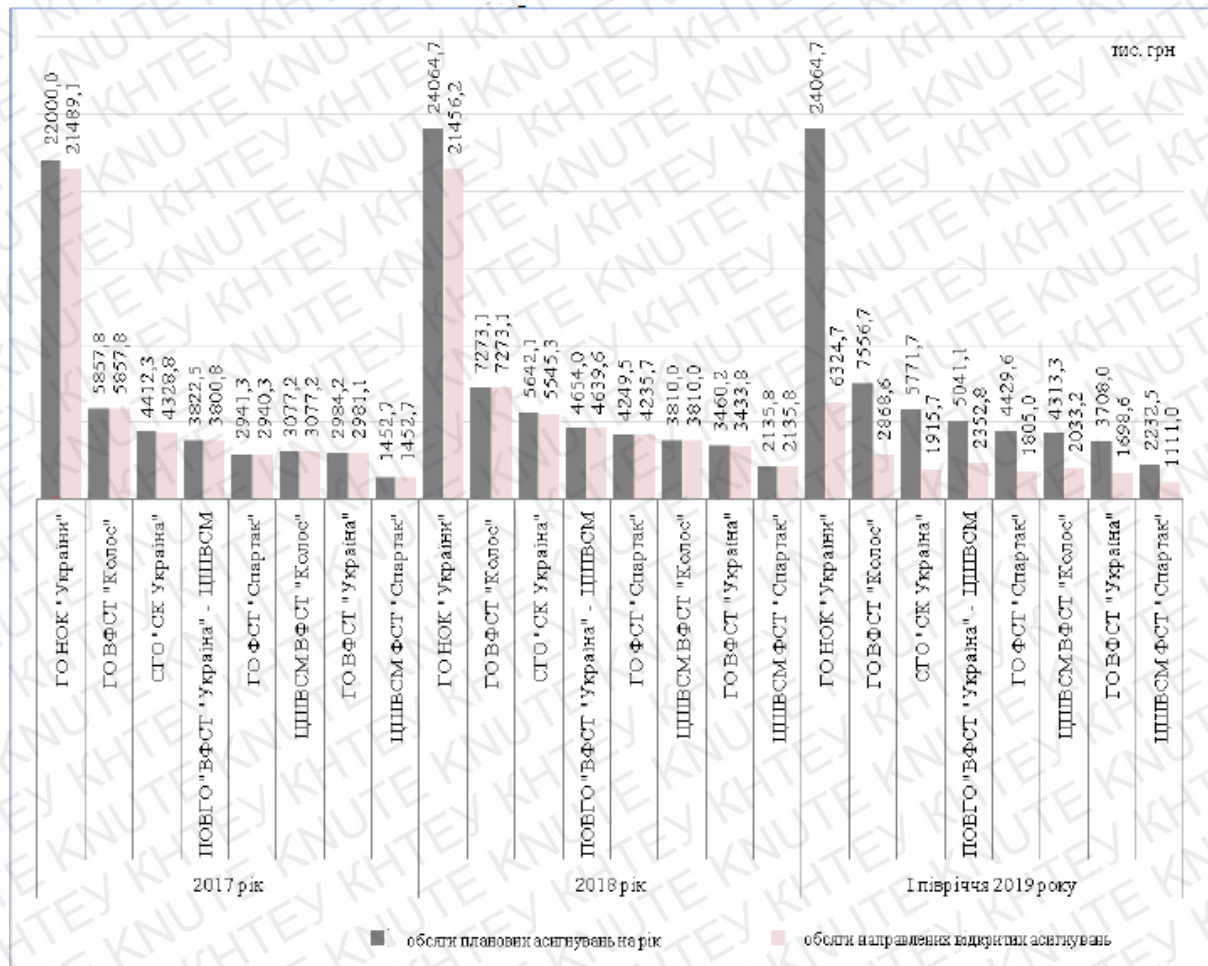
КПКВК/ Завдання	Назва бюджетної програми/ Назва завдання	Передбачено видатків паспорту бюджетної програми	Затверджено кошторисом на звітний період з урахуван ням змін	Касові видатки	Виконан ня фактич них показни ків в до затверд жених бюджет них асигнува нь %
2017					
1315031	Утримання та навчально-тренувальна робота комунальних дитячо-юнацьких спортивних шкіл	13895,99	13895,99	13842,75	99,62
Завдання 1	Підготовка спортивного резерву та підвищення рівня фізичної підготовленості дітей дитячо-юнацькими спортивними школами	13895,99	13895,99	13842,75	99,62
1315032	Фінансова підтримка дитячо-юнацьких спортивних шкіл фізкультурно-спортивних товариств	4048,48	4048,48	4048,30	100,00
Завдання 1	Підготовка спортивного резерву та підвищення рівня фізичної підготовленості дітей дитячо-юнацькими спортивними школами, які підпорядковані громадським організаціям фізкультурно-спортивної спрямованості	4048,48	4048,48	4048,30	100,00
1315033	Забезпечення підготовки спортсменів вищих категорій школами вищої спортивної майстерності	9895,42	9895,42	9803,26	99,07
Завдання 1	Підготовка спортивного резерву та спортсменів вищих категорій школами вищої спортивної майстерності	9895,42	9895,42	9803,26	99,07
	Всього	27839,90	27839,90	27694,31	99,56
2018					
1115031	Утримання та навчально-тренувальна робота комунальних дитячо-юнацьких спортивних шкіл	23099,28	23099,28	23046,41	99,77
Завдання 1	Підготовка спортивного резерву та підвищення рівня фізичної підготовленості дітей дитячо-юнацькими спортивними школами	23099,28	23099,28	23046,41	99,77
1115032	Фінансова підтримка дитячо-юнацьких спортивних шкіл фізкультурно-спортивних товариств	2842,35	2842,35	2842,34	100,00
Завдання 1	Підготовка спортивного резерву та підвищення рівня фізичної підготовленості дітей дитячо-юнацькими спортивними школами, які підпорядковані громадським організаціям фізкультурно-спортивної спрямованості	2842,35	2842,35	2842,34	100,00
1115033	Забезпечення підготовки спортсменів вищих категорій школами вищої спортивної майстерності	10916,67	10916,67	10673,37	97,77
Завдання 1	Підготовка спортивного резерву та спортсменів вищих категорій школами вищої спортивної майстерності	10916,67	10916,67	10673,37	97,77
	Всього	36858,30	36858,30	36562,13	99,18

Продовження дод. А

2019 (січень-червень)					
1115031	Утримання та навчально-тренувальна робота комунальних дитячо-юнацьких спортивних шкіл	29979,96	29979,96	11060,55	36,89
Завдання 1	Утримання дитячо-юнацьких спортивних шкіл	28521,87	28521,87	10364,55	36,34
Завдання 2	Проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи	1458,09	1458,09	696,00	47,73
1115032	Фінансова підтримка дитячо-юнацьких спортивних шкіл фізкультурно-спортивних товариств	730,00	730,00	531,64	72,83
Завдання 1	Функціонування спеціалізованої дитячо-юнацької спортивної школи олімпійського резерву з боксу ХОО ФСТ "Україна"	400,00	400,00	399,94	99,99
Завдання 2	Функціонування дитячо-юнацької спортивної школи з боксу ХОО ФСТ "Україна"	330,00	330,00	131,70	39,91
1115033	Забезпечення підготовки спортсменів вищих категорій школами вищої спортивної майстерності	10463,59	10463,59	4395,50	42,01
Завдання 1	Функціонування комунального закладу "Школа вищої спортивної майстерності" Херсонської обласної ради	9513,26	9513,26	3995,46	42,00
Завдання 2	Підготовка спорту вищих досягнень	950,33	950,33	400,04	42,09
Всього		41173,55	41173,55	15987,69	50,58

Додаток Б

Обсяги планових і направлених відкритих асигнувань на здійснення видатків, виділених Державній службі молоді і спорту України на підтримку громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування в 2017–2018 роках і першому півріччі 2019 року за одержувачами коштів

Структура Концептуальної основи професійних стандартів INTOSAI – IFPP

